

Posta postala... 22471A/224...

Baron L. P... Telefon: 8-62...

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Ara 5 lej... Kedd, 1937. április 13. 5697. EV. IJAR 2. XX. EVF. 84. SZAM

Tíz a jobboldalon

Gyűjtőgatók perét tárgyalta röviddel ez előtt a fővárosi esküdtészek. A vádlottak padján állott néhány zsidó is, a védők között azonban csak árjak szerepeltek.

A jobboldali sajtó a néhány zsidó vádlotton keresztül igyekezett az egész romániai zsidóságot kompromittálni és ékeltelen antiszemita doberes közepette igyekezett az esküdték körében a hozandó ítéletet illetően megfelelő „hangulatot” teremteni.

De nem arról akarunk írni. A védők között szerepelt egy Radu Budisteanu nevű ur, a fővárosi antiszemita ügyvédi kamara vezetőségének tagja, sőt ha jól emlékszünk, markáns vezető tagja.

A harcban a Buna Vestire, Mihail Manollescu lapja, vezetett. Budisteanu egy szép napon megelégedte állandó kipellengezését, az igazságügyi palota folyosóján megpofozta a Buna Vestire munkatársát és kérte a tárgyalást vezető elnököt, hogy az illető riportert tiltsa ki a tárgyalóteremből.

A Buna Vestire azóta naponta követelt Budisteanu lemondását és az ügyvédi karból való kizárását. Kettős összeférhetlenséget jelentett be ellene a Buna Vestire: vétett az ügyvédi etika ellen, midőn egy újságról megpofozott és vétett az antiszemita ügyvédi etika ellen, midőn zsidók védelmét vállalta.

Most pedig adjuk át a szót a Dreptateanak, a nemzeti parasztpárt hivatalos lapjának, amely „a dékán markotányosai” cím alatt a következő jellemző cikkben kommentálja a történeteket: A gyűjtőgatói per alkalmával az atmoszférára annyira tüzes volt, hogy kigyulladt egy ügyvéd. Az, aki leégett, egy jobboldali lap újságrója volt.

Aprilis 10-ével Miklós herceg megszűnt a hadsereg tagja is lenni

Mit ír a történekről az Universt!

Bucuresti, április 12. (Az Uj Kelet tud.) A Monitorul Oficial tegnapi számában közli a koronatanácsnak Miklós herceg lemondásáról kapcsolatos határozatát, valamint a kormány által a minisztertanács elé terjesztett jelentés szövegét. Közli a hivatalos lap azt a királyi kéziratot is, amely a királyi család tagjaira vonatkozó törvényekre való hivatkozással kimondja hogy Miklós herceg megszűnt a királyi ház tagja lenni, elveszti összes, ezen minőségéből eredő jogait.

Egy másik királyi dekretum értelmében Miklós herceg április 10-re megszűnt a román hadsereg tagja lenni. Ennek megfelelően elveszti mindazon jogait, amelyeket a szárazföldi, tengeri és légi haderőknél viselt tisztségei biztosítottak számára.

A Curentul jelentése szerint Incullet, helyettes miniszterelnök szombaton délután felkereste Miklós herceget és közölte vele a koronatanács határozatát. A látogatásról Incullet azonnal jelentést tett Tatarescu miniszterelnöknek, aki erre a királyi palotába sietett és kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt. Incullet Miklós hercegnél tett látogatásának célja az volt, hogy a herceg elé terjessze a különböző tisztségeiről való lemondási okiratokat. Tatarescu audienciája alkalmával aztán az uralkodó aláírta a dekretumokat, amelyek a törvény erejével törlik Miklós herceg jogait és előjogait.

Ezek a dekretumok nem Miklós herceg lemondására vonatkoznak, hanem a királyi ház tagjaira vonatkozó törvény 13. szakaszának büntető szankcióira.

A miniszterelnökség sajtóosztálya cáfolja azokat a híreket, amelyek a koronatanács lefolyásáról egyes lapokban napvilágot láttak. Ezek a híradások részint hiányosak, részint pedig tendenciózusok.

Az Universtul mai számában Stelian Popescu, a lap főszerkesztője, „Egy történelmi aktus” cím alatt feltűntést keltő cikkben kommentálja Miklós herceg lemondását. A sorok között különböző eseményekre utaló cikk első szakasza a következőképpen hangzik:

„Pénteken a fővárosban olyan esemény történt, amely nagy visszhangot keltett az országban és élénk hatással volt az egész világsajtóban. Ez az esemény elsősorban a mi királyi családukra volt fájdalmas, Mária királyné őfelsége számára — aki, bár a sebesültek anyjának neveztek, első sorban saját gyermekeivel szemben viseltetett anyai lélekkel; de mindenképpen felett öfelsége, Károly királyt kellett, hogy fájdalmasan érje ez az esemény, akinek mint testvérenek és királynak önmagát kellett megsebesítenie, midőn hozzájárult a Miklós herceget érintő intézkedés fogantatásához.”

Dr. Göbbels-szel is tárgyalni fog Maniu Németországban

Mihalache ragaszkodik a nemzeti parasztpárt tartományi szervezetek megszűntetéséhez

Bucuresti, április 12. (Az Uj Kelet tud.) A Capitala című lap mai számában közli szövegét azoknak a módosításoknak, amelyeket Mihalache a nemzeti parasztpárt alapszabályaiban kíván beiktatni. Ismeretes, hogy a pártvezetőség és a kongresszus Mihalache újjavaslatával egyidejűleg ratifikálta azt az előző határozatot is, amely az elnöknek szabadkezet biztosít a párt vezetésében. A tapasztalat azt bizonyította, hogy Mihalache „szabadkeze” illuzórikus jelentőségű csupán. A pártban ugyanis komoly szerepet játszanak az ugynevezett tartományi vezetőségek, amelyekre az elnöknek tekintettel kell lennie és amelyek gyakran kontrakarrizáltak Mihalache taktikáját. Újjavaslatával egyidejűleg Mihalache a párt alapszabályainak ebben az irányban való módosítását kérte, a következő indoklás mellett: „A politikai harcok karaktere az utóbbi időben megváltozott. A párt központi vezető szerveinek állandó és közvetlen kapcsolatban kell lenniük a tömegekkel. A programotikus és taktikai vonalvezetés a központi vezetőségre tartozott ugyan, de a tartományi szervezetek gyakori beavatkozása folytán káros zavarok álltak elő, amelyek hátráltatták a szabad tájékozódást és a párt összhangban való irányítását. Tekintettel arra, hogy egy politikai szervnek teljes egységre és vezetésbeli azonosságra van szüksége, tekintettel továbbá arra, hogy tizenegy évvel a fuzió után a lokális alakulatok létjogosultsága megszűnt, javasoljuk a tartományi szervezetek megszűntetését. Heielyi jellegű kérdésekben az illető vidék képviselőit és szenátorait a központi vezetőség előzetes hozzájárulása mellett ad hoc értekezletekre lehet majd összehívni. A párt programjának és taktikájának megállapítása azonban kizárólag a központi végrehajtóbizottságra és az országos kongresszusra tartozik. A párt alapszabályait módosító bizottságot Mihalache május 12-én összehívta.

Megírtuk, hogy Maniu auton hosszabb külföldi utra indul, amelynek első állomása Németország lesz. A Capitala értesülése szerint Maniu fel fogja keresni dr. Göbbelst. Inne az ilfovi kamara, az ügyvédtestület vezető szerve, az ifjak gyámsága alatt. Mit szól Micescu ehhez a finom presztizshez? A dékán végrehajtó szerve lett a külső utmutatásoknak, amelyeket a lövészárkok markotányosai küldenek. Szép ékezetes!

Egyszóval a kamarai választás, Istrate Micescu megválasztása lövészárkos harc volt a Buna Vestire ifjaival. És az ifjak most hátát és következetességet kérnek Micescutól. Diktálni akarnak megválasztottjuknak, akiért a lövészárkokba mentek, hogy megverjék a szavazásra felvonuló ügyvédeket.

Don Isak Abravanel

Ötszáz évvel ezelőtt született a zsidó történelem és irodalom kimagasló alakja, don Isak Abravanel. Emlékének mindenfelé hódolnak, ahol a zsidó népben még elevenen lüktet az irányító és alkotó iránti tisztelet. E tiszteletadás egy nagy jellemnek szói és egy különös sorsnak. Isak Abravanel abban a korban élt és működött, amikor a spanyolországi zsidókat a klérus és inkvizíció vallási okokból, a nemesség és a városi céhek gazdasági érvényesülésük miatt üldözték és zaklatták. Olyan idők voltak, amikor a zsidók nem tudtak tájékozódni és a bizonytalanság idegdepressziójában az oktalanságok egész sorát követték el. Bársonyban-brokátban jártak, lovakon és öszvéreiken díszes kantár, kocsijaik pompája tultett a nemesek fogatain. A zsidó népek csak kis rétege tehette ezt, de „bűnik” miatt a tömegek kellett vezekelnie. A tartományi gyűlések, a cortecek valóságos ostromoltak fölirtaikkban V. Alfonz királyt, hogy rendszabályozza meg a zsidókat. Miért engedik meg nekik, hogy vasárnap keresztény hajcsár vezesse a zsidók öszvéreit, miért nem vonják meg tőlük a bíraskodás jogát, miért alkalmazzák őket állami szolgálatban, miért bérelhetik az egyház ingatlanait?

A király a gyűlölködő rezolúciókat irattárba helyezte. Még apja, Duarte király házában ismerte Gedalja ibn Jaccha urat, aki rabbi létére a fészket legkínzóbb orvos volt, amelyet kitűnő asztrológus. Alfonz király egy másik zsidóval, Gedalja rokonával, Jozseffel tartott barátságot. Annnyira a barátja volt, hogy leplezetlenül felelősségre vont. „Miért — kérdezte tőle egy alkalommal — miért nem igyekszel hittestvéreidet leszoektatni a fényűzésről és a mohó meggazdagodás vágyáról? Miért engeded, hogy a keresztények irigysége elfajuljon miattuk?”

Különben — tette hozzá a király — mit várhatok tőled? Amíg a zavarások leekéje ki nem jőzanítja testvéreidet, addig ugysem fogtok a javulás útjára térni. A „bölcs József” megmutatott néhány könyvet, amit kortársai írtak a zsidó gazdagok ferdéségei ellen. A király legyintett. — Nem könyvekkel intéznek el ilyenit.

Don Isak Abravanel volt az a férfi, aki ezt elintézte. Ő is a király bizalmasai közé tartozott. Nagy család leszármazottja. Nagypapa, a gazdag és jótékony mecénás Sámuel Abravanel a szevillai vérengzések idejében 1391 júniusában látszatra kitért, Liszabonba menekült, ahol megint fölvetette a zsidó vallást. Az unoka azon dolgozott, hogy a zsidó előkelőket és gazdagokat új életvitelre oktassa. Házában, amely gyűlékező helye volt az írónak, költőknek és közéleti embereknek, nemcsak könyvekről és közállapotokról beszéltek, hanem arról a morálról, amit a gazdag zsidóknak követniök kell, nehogy az emberek irigységét fölkeltsék. Adjanak a gazdagok könnyen szerzett javaikból az alómaradtoknak; a bölcsek pedig menjenek azok házaiba, akik viselkedésükkel megbotránkoztatják környezetüket. Menjenek hozzájuk és oktassák ki őket, terejék őket jó utra, „izlés és áldozatkészség irányítsa őket életpályájukon.”

Alfonz király halálával Abravanel élete zaklatott, fájdalmas fázisába jutott. Mene-külnie kellett II. Juan haragja elől, aki a braganzai herceget, Isac Abravanel barátját kivégeztette. Hasonló sors érte volna el őt is, ha idejekorán nem jut el Kastiliába. Vagyont elkobozták, ő maga 1489-ben nincstelenül letelepedett Kastilia fővárosában Toledo-ban, ahol irodalmi munkába kezdett.

Néhány évi szellemi alkotása maradandó emléket hagyott Isak Abravanelnek a zsidó irodalomban. A végpáras, erőszakos és zsidókra és marannusokra tragikus idők lelkeségének és hangulatának megfelelően ő is a vallásosság kimélyítését hirdette, anélkül, hogy — mint a korabeli spanyol zsidó tudó-

EGGER... ORPAZAST... volt... fokon... PORT... color

A fehér pontos átlátszó

Sheaffer's vacuum töltőtoll

egyetlen nyomásra tisztít és tölt. A Sheaffer's töltőtollnak megvan mindama előnye, amelyet egy korszerű töltőtolltól megkövetelhetünk, ezenfelül 100%-al több tintát szív fel, mint bármely más toll.

Kérjen minden papírüzletben csakis

Sheaffer's tollat

Kapható 600 lejtől 2500 lejig.

Romániai vezérképviselőt:

A. Kaufman și fiul Sighet

Április 20-án ül össze Jeruzsálemben a cionista Akcióskomité

A Jewish Agency előterjesztette követeléseit az új certifikátokra vonatkozólag. Olaszország a cionista országépítés ellen fordul?

Jeruzsálem, április 12. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a Jewish Agency exekutívéje megtette előterjesztését a palesztinai kormányhoz az 1937. április-októberi certifikát-kvótára vonatkozólag. Nem tudni még, hogy hány certifikátot követelt az exekutíve a kormánytól erre a félévre és hogy mikor fog határozni a kormány az új certifikátok ügyében. Előreláthatólag még ebben a hónapban fogja megvizsgálni a fő-kormányzó a Jewish Agency javaslatát.

Az ország befogadóképessége és az új certifikátok

A jeruzsálemi központi bevándorlási tanács legutóbbi ülésén gazdasági szempontból foglalkozott az új bevándorlási kvóta kérdésével. Megállapították, hogy a vegyes mezőgazdaságokban nagy munkahiány uralkodik és hogy az új telepítésekhez több ezer bevándorlóra van szükség. Az ipari vállalatok is nagyszámú szakmunkást és egyszerű munkást igényelnek. Ezenkívül a különböző közmunkáknál ugyancsak nagy munkalehetőségek adódnak az új bevándorlók számára. A tanács tagjai rámutatnak arra, hogy az áprilisra esedékes bevándorlási kvóta kiadásának hosszabb késedelmé rendkívül károsan befolyásolná az ország fejlődését.

A „Davar” című héber napilap megállapítja, hogy 1937 első három hónapjában mindössze 3250 zsidó bevándorló érkezett az országba. (1936 első három hónapjában 8013, míg 1935 ugyanezen szakában 15.220 volt a zsidó bevándorlók száma.) A lap megállapítja, hogy a kormány politikája idézte elő a bevándorlás mesterséges korlátozását, amit az ország gazdasági helyzete semmiképpen nem tesz indokoltá. Ez a kormány hivatalos statisztikáiból is kitűnik, amelyek állandóan emelkedő gazdasági fejlődésről tesznek tanúságot. Az ország gazdasági befogadóképessége nem hogy csökkent volna, hanem éppenséggel emelkedett és a zsidó gazdaságban, úgy az ipari, mint a mezőgazdasági üzemekben egyre újabb munkaadókra van szükség. A zsidó bevándorlásnak mesterséges korlátozása — a certifikátok számának megváltoztatása által — súlyosan hátráltatja azt a fejlődést. A zsidó bevándorlás és Palesztina gazdasági fellendülése elválaszthatatlanul együtt jár, a kormány azonban hamis bevándorlási politikájával saját számadatait is meghazudtolja.

A Hiszladrut Haovdim, az általános zsidó munkásszervezet érdekes statisztikát közöl az 1935. és 36. évi bevándorlásról. 1935-ben 61.854 zsidó bevándorló közül 17.500 volt munkás, míg 1936-ban 29.727 bevándorló közül 8534 tartozott a dolgozók osztályához.

A hatóságok óvintézkedései a Nebi Musa ünnepre

Jeruzsálem, április 12. Április 22-én lesz a Nebi Musa ünnepe az araboknak. A jeruzsálemi kormányzó számos intézkedést fogantatott a rend és a nyugalom biztosítására. A hatóságok megtiltották az ünnepi felvonulásokat az utcákon és az arab vezetőket tették felelőssé az esetleges rendbontásokért. A radikális arab ifjúság kilenc vezetőjét fejenként 25 font garancia letételére kötelezték a nyugalom megőrzésének biztosítása céljából és ugyanakkor megtiltották nekik, hogy lakásaikat rendőri felügyelet nélkül elhagyják. Naponta kell jelentkezniük a rendőrségen.

Április 20-án ül össze Jeruzsálemben a cionista Akcióskomité. Dr. Weizmann Chaim április 17-én érkezik Palesztinába.

hogy résztvegyen az A. C. ülészakán. A jeruzsálemi A. C. ülés rendkívül nagy jelentőséggel bír a jelenlegi politikai helyzetre való tekintettel. Az A. C. fogja megállapítani a huszadik kongresszus helyét és időpontját és döntő fontosságú határozatokat fog hozni a napirenden levő politikai kérdésekben. Valószínű, hogy az A. C.-én már tudni fogják az exekutív tagjai a királyi bizottság jelentésének tartalmát és módjukban lesz állást foglalni úgy a bizottság javaslatai, mint a londoni kormány szándékaival szemben.

Róma, április 12. Élénk feltűnést keltett olaszországi zsidó körökben Paulo Orano képviselő, a perugiai egyetem rektorának most megjelent könyve, amelyet az olaszországi zsidókról írt. A fasiszta politikus kijelenti, hogy a palesztinai zsidó nemzeti otthon eszméje ellentétben áll az olasz állameszmével és ezért összeegyeztethetetlen az olasz hazafisággal a cionista törekvésekkel.

A Hitler—Ludendorff kibékülés megerősíti a német antiszemítizmust

A totális háború értelmi szerzőjének visszatérése figyelmeztetés az egész világ számára

Párizs, április 12. A francia sajtó élénken kommentálja Hitler és Ludendorff tábornoknak a „nép érdekében való” kibékülését, ahogyan ezt az eseményt hivatalos kormányközlemények bejelentették. Valószínűnek tartják, hogy a Führernek különböző tervei vannak a tábornokkal és ha nem a hadsereg irányítását, legalább is a legfelsőbb nemzetvédelmi tanács elnökségét ajánlja fel neki. Ludendorff tábornok reaktiválása ilyen körülmények között nem szimbólum csupán, hanem utmutatás is. A világháború két utolsó esztendeje alatt Ludendorff tábornok, mint a német hadsereg vezérkari főnöke, kitervezője és irányítója volt mindazon támadásoknak, amelyeket a központi hatalmak ellenségeik ellen irányítottak. Ludendorff el volt szánva arra, hogy minden eszközzel kiharcolja a győzelmet és akciójában minduntalan összekötötte a politikussokkal, akiket azzal vádolt, hogy nem bocsátották a hadsereg rendelkezésére a döntés kivívásáért szükséges eszközöket.

Köztudomású Ludendorffról, hogy igazi megtestesítője a katonai autokráciának. A világháború teljes közepette kikényszerítette Bethmann Holweg kancellár lemondását és Michaelis kinevezését, aki teljesen a katonák rendelkezésére állott. Ettől kezdve a nagyvezérkar irányította nemcsak a háborút, de a birodalom kül- és belügyeit is. A politikai világ csak 1918 októberében jutott ismét szóhoz, midőn a parti már el volt vesztve. Ludendorff állította fel elsőnek a tételt: „a Hinterland árulásáról”, mondván, hogy Németország csak

Április 15, csütörtök! Premier!

Davila Mozgó

Tolsztoj Leo regénye után:

HADZSI MURAT

Főszerepben: IVAN MOSJUKIN, Angolul beszélő. Eredeti orosz énekek, táncok.

nek a támogatása az olasz zsidók részéről. Paulo Orano könyve nagy nyugtalanságot idézett elő az olaszországi cionisták körében. Ez az első megnyilatkozás fasiszta részről, amely a cionizmus és a hazafiság összeférhetetlenségét állítja, ugyanakkor azonban figyelemre méltó jele annak a fordulatnak, amely Olaszország Palesztinairánti magatartásában állott be. Ez a fordulat szerves része az olaszok új földköz tengeri politikájának.

Brüsszelben a bizalma V megmentésében. Ol Van Zeelan reményeit választási csak a belg örömmel tu tikus világ szággal, tésében is fennálló ké dese Belgiu

Három n de az előb küzd a pol ban, a háro és a szociá koalíciójáb vödött. A kommunistá rexisták eg utóbbi vála választási szereztek, a vazatával s jelölttel in kaptak. A sokra nem utasította h ra szavazza

A választá agitáció mir Degrelle-cso Zeelandot, h ni és alapo ményt, hogy ságosan tets kommunisták katolikusk pá Rex, tudvale jelenteni. „E Rextink, már Degrelle az Ugyancsak a a vád, hogy tizmust (há quadripartiz amelyben a megvalósítan megvédésére.

Van Zeelan szédeiben, ho hoz sem, nem hanem éppens ját akarja ki egy pártrend nak teremten mindig így te lasztásokon f pe diktatúrát

Romá K E a P V Rendes hel

sok legtöbbje — a racionalista elődök, Ibn Ezra vagy Maimonidesz ellen határozott állást foglalt volna. Terjedelmes Biblia-kommentárján kívül Maimonidesz „Megtévelyedettek vezetőjéhez” is magyarázatokat írt, amelyben helyenként perbe szállott a nagy kodifikátorral. Közismert a prófétizmusról szóló megállapítása. Maimonidesz ellenében, aki azt tanította a prófétákról, hogy azok „az alkotó ész a képzelet erőivel egyesülnek magukban” — Abravanel úgy vélekedett, hogy a próféta kizárólag az isteni ki nyilatkoztatás reprezentánsa, egészen külön- álló embertípus, aki nem hozható összhángba a filozófus-típussal.

irodalmi munkásságát a későbbi években meg kellett szakítania. Amikor az egyesült Aragónia és Kasztília élére került a Ferdinand és Izabella királyi házaspár, Torquemada Tamás inkvizíciós követeléseinek hűséges két híve meghívta a zilált pénzügyek rendezésére. Abravanel elfogadta a meghívást abban a reményben, hogy állásában segíthet majd sok zsidó és marannus testvérén. Egy ideig teljesült még e reménye, de a grana-dai és malagái morók fölötti győzelem után, amikor a muzulmánokat a félszigetről elűzték és a zsidó pénzzseni szolgálataira nem volt szükség, Isak Abravanel a kiűzött zsidók egyik csoportja élén Nápolyba emigrált. Itt egy ideig az uralkodó szolgálatában állt, majd amikor Alfonso nápolyi király a francia VII. Károly elleni hádjáratban me-retkülni kényszerült, Abravanel, a pénzügy-miniszter, vele együtt elhagyta az országot. Szicíliába ment a száműzött királlyal, majd Korfuba, később Velencébe került, ahol diplomáciai munkásságot fejtett ki és kidor-szolta a Velence és Portugália közötti kereskedelmi megállapodásokat.

1500-ban halt meg a lagunák városában. Holtestét átvitték Pádúába, amelynek zsidó lakosai és zsidó között Isak Abravanel mindig boldognak érezte magát.

Értesítés

Értesítünk minden hitű zsidót, hogy a kóser lipiói csemegéi turot

Értesítjük, hogy az újból megkezdtek az ort. Izs. Hitközség felügyelete alatt és

Hechserjével

Garantált kiváló minőségű kóser lipiói csemegéi gyár

Cluj, Str. Avram Iancu 9.

Héber szótárak

Mannheim—Grosz: Héber-magyar szótár
az első modern teljes héber-magyar szótár rövid nyelvtannal, 628 oldal, kb. 20.000 címszóval díszes kötésben 300 lej, füzve 200 lej.

Mannheim: Magyar-héber szótár
modern magyar-újhéber szótár, 300 oldal, 15.000 szó 120 lej. Kapható az

Uj Kelet kiadóhivatalában
Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

— Az új adótörvény magyarul Dr. Mandl Fordító Irodában Cluj, Memorandumul 24. Ára 30, vidékre 40 lej.

Győzött a kormány Brüsszelben

Degrelle megsemmisítő vereséget szenvedett a vasárnapi részleges választáson

Mintegy ötezer szavazattal kapott kevesebbet, mint az elmúlt alkalommal, a kormánypárti koalíció viszont több mint 21 ezer szavazatot nyert

Brüsszel, április 12. Lezajlott hát Brüsszelben a nagy összecsapás és a szavazók bizalma Van Zeeland miniszterelnököt megsemmisítő többséggel küldte a parlamentbe. Olyan nagy arányú a fölény, hogy Van Zeeland, szavai szerint, legoptimistább reményeit is túlszárnyalja. Rexnek ez a választási manővere megbukott és ezt nem csak a belgiumi közvélemény veszi jóleső örömmel tudomásul, de az egész demokratikus világ, élén Angliával és Franciaországgal, melynek külpolitikájának vonalvezetésében is döntő szerepet játszik a jelenleg fennálló kormányzati rendszer megerősödése Belgiumban.

A belgiumi pártok helyzete

Három nagy és három szintén elég nagy, de az előbbieknél mégis jóval kisebb párt küzd a politikai élet porondján Belgiumban, a három első a katolikus, a liberális és a szociáldemokrata párt, amelyeknek koalíciójából a jelenlegi kormány összetevődött. A három második a flamand, a kommunista s a rexista párt. A flamand és rexisták együttesen vonultak fel a legutóbbi választásokon is és a szóban forgó választási körzetben 75 ezer szavazatot szereztek, a kormánykoalíció 218 ezer szavazatával szemben. A kommunisták külön jelölttel indultak és 34 ezer szavazatot kaptak. A kommunista párt a pótválasztásokra nem lépett választási kartellbe, de utasította híveit, hogy a kormánykoalícióra szavazzanak.

A rexisták újjai a vörösveszélyről

A választás előtt rendkívül élénk volt az agitáció mind a két csoport részéről. A Degrelle-csoport azzal vádolta meg Van Zeelandot, hogy népfrontot akar összehozni és alaposan kihasználta azt a körülményt, hogy a katolikus pártnak nem tulajdonos tetszik a szociáldemokraták és a kommunisták szövetsége. Degrelle ma is a katolikus párt tagja és csoportjának neve: Rex, tudvalevőleg Krisztus királyt akar jelenteni. „Ha nekünk nem lett volna Rexünk, már lenne Blumunk! — mondotta Degrelle az egyik választási gyűlésen. Ugyancsak az ő választási trükkje volt az a vád, hogy Van Zeeland már nem tripartizmust (három pártrendszer), hanem quadripartizmust (négypárt-rendszer), amelyben a negyedik a kommunista) akar megvalósítani a kormány pozíciójának megvédésére.

A miniszterelnök programja

Van Zeeland hangsúlyozta választási beszédeiben, hogy nem tartozik egyetlen párthoz sem, nem is akar népfrontot csinálni, hanem éppenséggel a nemzeti egység frontját akarja kiépíteni azokkal szemben, akik egy pártrendszer, tehát diktatúrát akarnak teremteni az országban. Beszédeiben mindig így tette fel a kérdést: „A pótválasztásokon fog eldőlni, hogy Belgium népe diktatúrát, vagy szabadságot akar-e.“

Degrelle, aki a választásokat megelőző időszakban naponta tartott beszédeket, következetesen azt állította, hogy nem akar diktatúrát, csak a belga népet akarja egyesíteni „vezére“ körül és ez a vezér természetesen ő maga. A parlament csak két hónapig ülésezne, szövetkezeti testületek végznék a törvénykezés további munkáit és nagyszabású reformokat helyezett kilátásba: a nagyvagyonok megszüntetését, a középosztály támogatását a nagyruházak, trösztök megfékezésével, a bankok és iparvállalatok ellenőrzését és drákói rendszabályokat a különböző visszaélések és korrupció megakadályozására. Szociális reformokat a flamandok nyelvhasználatának teljes egyenjogúsítását, a flamand és wallon kultúra paritásának megvalósítását, stb.

A legnagyobb csapás

De a Rex-csoportnak mélyreható külpolitikai változások követelésében is erős volt a hangja. Csakohogy ezen a vonalon Van Zeeland, sőt maga Lipót király nuzta ki a gyékényt a rexisták lába alól. Eppen a választás előtt adta meg Anglia és Franciaország Belgiumnak, amit kívánt: a locarnói kötelezettségei alól a felmentést. Belgium igen szerencsés helyzetbe került ezzel a megállapodással. Megkapott mindent, ami a locarnói paktumból Belgium számára kellemes volt, viszont feloldották minden alól, amely az ország számára kellemetlen lehetett. Amennyiben ugyanis Németország részéről Belgiumot támadás érné, Franciaország és Anglia azonnal kötelesek segítyt nyújtani Belgiumnak, viszont megfordítva: Franciaország megtámadása esetén Belgiumnak fülebotját sem kell megmozdítania. Hat éves előkészületek eredménye, hogy a belga hadsereget teljesen átszervezték, Németország felé valószínűleg a második Maginot-vonalat építették ki és most a locarnói szerződés kötelezettségei alól való feloldozás valóban biztosítja Belgium semlegességét, amennyiben háborus konfliktus esetén az országot magát nem éri támadás. Lipót király londoni tárgyalásainak eredményei ezek, jóllehet sem Anglia, sem pedig Franciaország nem nagy lelkesedéssel járultak hozzá ehhez a követeléshez. A légitámadásoktól féltő Anglia Belgiumban szeretett volna megfigyelő állomásokat felállítani léghábrító szervezete számára, a franciáknak pedig alapos oka van aggodni eddig leghűbb szövetségese és a locarnói paktum megkötésénél a vele egyenrangú partner egyoldalú magatartása miatt.

Igy esett el Degrelle egyik legnagyobb vádpontja: hogy a kormánykoalíció az ország nemzeti egységét veszélyezteti. Hiszen éppen a liberális-szocialista koalíció volt az, amely ki tudta vinni az országot függetlenségét. Degrelle tultott a célon, amikor vörös veszélynek festette meg Van Zeeland egységesítő törekvéseit és ez a bak lövése nyilatkozott meg a választási eredményekben is, ahol nem hogy szaporítani tudta volna szavazatainak számát, de azok

REUMÁT, HÜLELT, NEURALGIKUS FAJDAIMAKAT KRONIKUSAK **Togal**
 meg ha... is meggyógyítja a

még érezhetően csökkentek is. Degrellenek az volt a célja, hogy az elmúlt választáson nyert 75 ezer szavazatot helyett legalább 100 ezer szavazatot elnyerésével bizonyítsa mozgalma népszerűségének növekedését. Pontosan az ellenkezője sikerült.

A kormány nagy sikere

A választás részletes eredményei szerint ugyanis Van Zeelandot 275 ezer 840 szavazattal választották meg, Degrelle 69 ezer 242 szavazatával szemben. Van Zeeland tehát a hozzácsatlakozott 34 ezer kommunista szavazaton felül is 21 ezer 626 szavazatot nyert, viszont a rexisták és a flamand nacionalisták 4469 szavazatot

vesztettek. A semmis szavazatok száma 18 ezer 358 volt, 10 ezer 677-tel kevesebb, mint az általános választásokon.

Van Zeeland a választási után kijelentette, hogy nagyon örvend, mert a választás a legderültebb reményeit is túlszárnyalja.

Degrelle a választási bukással szemben kénytelen volt őszintén beismerni, hogy az ellenfelek megőrizték állásaikat. Szerinte azonban a végső harc még nem dőlt el.

A rexisták táborában nagy izgalmat szült a választási sikertelenség. Hogy rendzavarásoknak eljött a végük, a rexista párt helyisége körül erős rendőrkordont vontak.

„Degrelle vereségét meg fogják érezni a többi országok fasizmusai is...“

Párizs, április 12. (Rador.) Az összes ma megjelent lapok foglalkoznak Van Zeeland fölényes megválasztásával és Degrelle vereségével a brüsszeli jelképes választásokon. A Le Petit Parisien így ír: Franciaország, Anglia, Amerika és az összes államok, ahol még a nép felségjogai uralkodnak, ma Van Zeeland nevére, mint az igaz felelősségerzet és a nemzet iránti teljes odaadás jelképét fogják ünnepelni. Degrelle vereségét igen keserűen fogják megérezni több országban. A l'Ordre szerint győzött a belga nemzeti érzés szemben a hamis nacionalizmussal.

A demokrácia erői

Newyork, április 12. (Rador.) A newyork Herald Tribune vezércikkében foglalkozik a belgiumi választásokkal és többek között ezeket írja: „Van Zeeland győzelme bizonyítja, hogy a demokrácia olyan erőfelett rendelkezik, amit szembeállíthat a diktátorok opportunizmusával, akik igyekeznek kihasználni gyengeségeit. Degrelle veresége a diktatura veresége is. A többi amerikai lapok szintén méltatják Van Zeeland győzelmének fontosságát, ami több egy személyes sikernél. Van Zeeland fényes győzelmet aratott, ami a demokrácia mellett is szól.

A „politikai“ katolicizmussal védekezik a német sajtó

Berlin, április 12. (Rador.) A mai német lapok szerint a belga rexista párt jól harcolt dacára a malinesi püspök beavatkozásának, aki nagy befolyást gyakorolt a katolikus lakosságra, Van Zeeland javára. A Völkischer Beobachter azon a véleményen van, hogy a brüsszeli választási harc a malinesi püspök győzelmével végződött. A rexisták vezére most választhat: magával szemben találja az egyházat, vagy ő maga veszi fel a harcot a politikai katolicizmus ellen.

Lemondott a belga igazságügy-miniszter

Brüsszel, április 12. (Rador.) Bovesse igazságügyminiszter ma benyújtotta lemondását. Egyidejűleg lemondott képviselői tisztségéről is és Namur tartományban kormányzónak jelöltette magát.

Select Mozaq SZERDAI KEZDETTTEL:
Simone Simon legújabb filmje: **Szerelemből elégtelen**
 BUS FEKETE LÁSZLÓ közismert regénye nyomán. A többi szerepekben:
Lukács Pál, Loretta Young, Don Ameche, Constance Bennett, Janet Gaynor

Heinrich Mann elnökletével Párizsban megalakult az emigráns német néparcvonal

Párizs, április 12. (Rador.) A Le Populaire jelenti, hogy Párizsban tegnap értekezlet tartottak, amelynek célja volt a német néparcvonal alapjainak lefektetése. Az értekezlet elnöke Heinrich Mann, az ismert német író volt. A szocialista és kommunista emigránsokon kívül a köztársasági polgárság számos képviselője is jelen

volt. A felszólalók között volt Breitschied is, aki a harmadik birodalom politikáját ismertette. Az értekezlet elhatározta, hogy kiáltványt intéz a német néphez, amelyet felszólít, harcoljon a háborus előkészületek és a spanyol ügyekbe való beavatkozás ellen.

Dr. Hoffmann frankfurti főrabbi Budapestre menekült a Gestapo karmaiból

A magyar külügyminisztérium intervenciójára nyerte vissza szabadságát a náci által letartóztatott főrabbi

Budapest, április 12. Röviden jelentette az Uj Kelet, hogy dr. Jakob Hoffmann frankfurti főrabbi, azon a címen, hogy egyik hitzónoklatában a náci-rezsimit támadta, őrizetbe vette a Gestapo, majd néhány napi fogvatartás után a hatóságok kiutasították az országból.

Dr. Hoffmann, aki a németországi Mizrach-i vezére és a németországi zsidók birodalmi képviselőjének egyik vezetőbagja volt, Budapestre érkezett, ahol a zsidó társadalom meleg fogadtatásban részesítette.

Dr. Hoffmann magyarországi származása és az ITA jelenése szerint dr. Hevesi Simon budapesti vezetőfőrabbi intervenciójára a magyar külügyminisztérium eszközölte ki a Gestaponál szabadonbocsátását. Az „Egyenlőség“ közli, hogy a hatóságok megtagadták dr. Hoffmannról a német illetőséget, de elismerték a magyar állampolgárságát. A frankfurti főrabbi tartózkodik minden nyilatkozattól németországi élményeiről.

Román Opera
 KÉT RENDKIVÜLI ELŐADÁS MARTA **Krassovával**
 a prágai csehszlovák Nemzeti Opera híres mezzoszoprán énekesőjével.
Pénteken, 16-án este fél 9 órakor: Aida
Vasárnap, 18-án este fél 9-kor: Carmen
 Rendes helyárak. — Jegyek a színház pénztáránál válthatók.

Premier!
 a ó
 SI
 AT
 N. Angolul
 ek, táncok.
 kők részéről.
 rugtalanságot
 onisták köré-
 zás fasizsta
 s a hazafiság
 ugyanakkor
 annak a for-
 Palesztina-
 Ez a for-
 k új földköz
 lés
 ztetés
 mert a had-
 nem teljes-
 német anti-
 legantiszemi-
 sok közül és
 sek közül ő
 gy a legadá-
 liseknek is.
 tője, vagy fel-
 lának, amely
 kultuszát ki-
 hogy megin-
 A politikai
 minden bizony-
 ának megerő-
 nt is dominál-
 tán vonja to-
 által folyta-
 kális politika
 kái szempont-
 rése fölöttébb
 róta a totális
 bizonyára end
 ráoktrojálni
 és háboruban
 ge és összes
 győzelem szol-
 elyket ki kell
 áron. Semmi-
 visszariadni,
 emelőtt tartá-
 lik ennél job-
 német atmosz-
 hogy a totális
 éges. Luden-
 ágát olyképen
 t pillanatban,
 anása előtt is
 get. A hadse-
 az ország fő-
 , hogy jelent-
 ra nincs többé
 aságok 1914
 nlegesség meg
 tjáró háboru
 esleltették és
 kerét.
 Ludendorf tá-
 re való állítá-
 velmeztetés az
 rui Dr. Mandel
 morandúhul 24.

Özönvíz után

— Nagy István, a Helikon drámapályázatán dícséretet nyert színművének bemutatója —

Ami Nagy István vasárnap este bemutatott darabját az átlagos színpadirodalom termékeitől alapjában megkülönbözteti: téma-választásának hely- és időszíriése. Nem holmi vizenyös szerelmi históriát tá-lal a közönség elé, hanem a magyar kisebbségi kispolgári, helyesebben: középosztálybeli társadalom deklasszalódásának, anyagi le-csuszásának drámai folyamatát igyekszik megragadni s néhány típus bemutatásán ke-resztül megvilágítani.

Ez már egymagában is elismeréreméltó volna, még akkor is, ha különösebb elhivatott-ság nem igazolná a tiszta szándékot.

Nagy István szándékainak emelkedettségét azonban tehetségének kétségtelen jelei is támogatják. Mindenekelőtt egy kezdő szin-padi írónál figyelemreméltó színpadi érteke, mellyel feszült drámai helyzeteket tud terem-teni.

Ezen a kvalitáson kívül tehetségének bi-zonyítéka az is, hogy a kor, az érdekelt osz-tály, az érdekelt népkisebbség, az érdekelt típusok legégetőbb kérdéseinek levegőjét tudta cselekménye köré süríteni, ami még akkor is figyelemreméltó, ha egyes figurái, a kisebbségi és társadalmi sors eme hordo-zói, nem mindig hatnak a valószínűség, a megcáfolhatatlan belső igazság erejével.

Hogy csak egy példára hivatkozzunk: a színmű legcentrálisabb alakja: Darkó István, ez az elcsapott vasutas, olyan romantikus tuzással van megrajzolva, olyan sátáni go-noszszággal ágál a színpadon, mint ha egye-nesen Victor Hugo romantikus regényeiből lé-pett volna elé, persze a magyar és kisebbségi millióhoz megkívánt változtatásokkal.

Ez pedig egy realista drámában kirívón hat, még akkor is, ha egyébként az író képzelőerejét igazolja.

A színmű legsikerültebb alakja: Havady, a menthetetlenül lecsuszott, de még mindig urhatnán kisebbségi polgár, aki végül is al-jasságokra kényszerül, hogy pusztá létét — becsületes munka vállalása nélkül — men-teni próbálja.

A darab cselekményének fejlődése csaknem hibátlan, a szenvedélyek, félelmek, keserű-ségek hangja, mely a cselekmény hordozói-nak lelkéből feltör — igen gyakran igaznak hangzik s ha még sem tudnak teljesen meg-győzni bennünket — ez onnan van, hogy vala-hogyan a külső körülmények tragikumuma nem mindig és nem mindenütt talál megfelelő visszhangra a kissé önkényesen mozgatott figurák ajkain és cselekedeteiben.

Ennek oka kétségtelenül az, hogy a dráma alakjai túl nyersen és főleg túlzott egyvona-lussággal kerülnek a cselekmény sodrába; a szerző tulbecsüli a külső valóság látszat-realizmusának ismertető jegyeit — a belső, a költői és művészi valósággal szemben, mely megkívánja az árnyalatokat, a színezést, az elmélyítést, a lélek és gondolat legmélyéről feltörő hangok megszólaltatását.

Főleg talán Maxim Gorkij „Bijeli menedék-helyé”-nek alakjaira, hangulatára és belső művészi egységére hivatkozzunk annak ig-a-zolására, hogy bármily megrázó mélységbe világítsunk is be a szociális lelkiismerettel megáldott költő: realizmus csak akkor lesz igazán meggyőző és magával ragadó, ha a külső realizmus mellett — a sorshordozó emberek belső világát, a sorsnak egyénisé-gük prizmáján sokszíre bomló fényeit és árnyait is megmutatja.

Ez az egyéniség-készség, ez az éppen megkülönböztetésekkel egységesítő belső szer-kezeti egység hiányzik még Nagy István vasárnap nagy sikerrel bemutatott darabjából, amivel korántsem akarjuk azt állítani, hogy későbbi alkotásaiban is hiányozni fog.

Sőt ellenkezőleg: az az impresszió, hogy Nagy István tehetsége fejlődésképes és arra hivatott, hogy a korszerű társadalmi problé-mákat minden tekintetben kifogástalan, mű-vészileg is gáncstalan alkotásokban szóal-tassa meg.

Az előadás a várakozáson felül jó volt. Külön tanulmányt érdemelne meg Tompa Pufi Darkó-figurája, ez a szinte hihetetlen alak, amelynek irrealitását azonban ez az istenáldotta nagy színészhetség olyan elemi erejű művészettel tette hihetővé, hogy ala-

kitása mindig emlékezetes marad előttünk. Tompa Pufi bebizonyította, hogy nemcsak komikusnak eisőrangú, de drámai színésznek is. A legmélyebb elismerés illeti meg Fényes Alizt is, aki a lecsuszott, kétségbeesett, a férfikomiszság éhségének kiszolgáltatott pol-gárasszonyt megrázóan tudta megjátszani. Borovszky a „link” férj szerepében nem mozgott teljes könnyedséggel, de kvalitásai több jelenetben mégis érvényesültek. Kitűnő volt Csóka József egy bucaresti háziur szere-pében. Báza Eva egy kis székely cseléd lányt

játszott kedvesen. Nagy István férfias egyé-nisége teljes összhangban volt azzal a nehéz színészi feladattal, amelyet kitűnően oldott meg. Elismeréreméltó játékkal járultak a jó előadáshoz: Köszegi Margit, Lantos Béla és főleg Czoppán Flóra. Ellenben Felszeghy Mária a házmesterné alakját nem tudta hi-hetővé tenni. Egyetlen igaz hangja nem volt. A közönség egy a darabot, mint a tehetsé-ges szerzőt és a szereplőket forrón ünnepelte és számtalanszor szőlitotta a lámpák elé. Salamon László

A „HABIMA” zsidó szintársulat — filmen

A külföldi nagyvárosokban nagy sikerrel mutatnak be egy filmet, mellyel a világ-sajtó, de főleg a zsidó lapok sokat foglalkoz-nak. A „Sabra”-ról, a Habima szintársulat kitiűnő színészeinek szereplésével, valóban művészi eszközökkel készült zsidó tárgyú filmről van szó.

Minden, amit mostanáig „Palesztinai film” címen nálunk bemutatnak, csak siker-telen kísérletek voltak, mivel elvitathatlan cionizmust propagáló értékük mellett sem voltak képesek az épülő és fejlődő új zsidó országot a maga valóságában bemutatni. A „Sabra” egészen más. Nem zsurnálszerűen felvett összefüggéstelen jelenetekből áll, ha-

nem egy, az Erecben játszódó rendkívül ér-dekes, mélyen emberi és megrázó cselek-trény keretében mutatja be zsidó munka eredményét, az ország életét és fejlődését.

A nagyszerű külföldi bemutatók után rövidesen hozzánk is elérkezik ez a film, melyet a zsidó közönség érthető nagy ér-deklődéssel vár, mivel először lesz alkalma gyönyörködni Ana Rovina, Meskin, Bertonov és a „Habima” szintársulat többi nagynevu színészeinek játékában.

A „Sabra” film bemutatója nálunk is nagyjelentőségű művészi és cionista ese-ménynek ígérkezik.

„LERESCU” jiddis operett-társulata

katolikus gimnázium. Vasárnap, április 18-án este 9 órakor utolsó előadás:

ADELE LEHRER

primadonnával a főszerepben és Elsa Teszler közreműködésével színpadon

Mutterliebe (Anyai szeretet)

Zenés színmű 3 felvonásban.

Ervin Teszler, a gyermekművész táncol és énekel.

KÖZGAZDASÁG

Rendelet-törvénnyel életbeléptetik a Vadul Comercial-t

Közel tíz éve nyilatkozott meg először az ország kereskedő társadalmja a Vadul Comercial törvényes uton való rendezése érdekében és azóta a különböző kereskedői érdekképviseletek állandóan napirenden tartják a kérdést. A Vadul Comercialt szabályozó törvényjavaslat már rég elkészült, a parlament munkatorlódása miatt azon-

ban a törvényjavaslat megszavazására most sem került sor.

Újabb bucaresti hírek szerint a kormány most arra készül, hogy a törvényjavasla-tot királyi dekrétummal, mint rendelet-törvényt fogja életbelépteni és a legköze-llebbi parlamenti ülészakra bizza, hogy azt véglegesen megszavazza.

Pénzüpiaci jelentés. Zürichben a font 21.52 $\frac{1}{2}$, a dollár 440, a holland forint 240.70, a francia frank 20.04 $\frac{1}{2}$, az olasz lira 23.12 $\frac{1}{2}$, a lírabankjegy 19.50—20, a márka hivatalo-san 176.75, a pengő 86, a csekkorona 15.32 $\frac{1}{2}$, a lej hivatalosan 3.25. A középeurópai valu-ták közül a pengőbankjegy árfolyama 20.75—81.50-re, a csekkorona-bankjegy 13.20—13.50-re javult, a schilling változatlanul 80.15 a zürichi magánforgalomban. A lej-bankjegyek árfolyama kisebb javulást mu-tat a külföldi magánforgalomban, a zür-ichi magánforgalomban 2.37 $\frac{1}{2}$ —2.50, a pá-rizsi magánforgalomban 12.30—12.60. Bécs-ben a kompenzációs lejt még mindig nem jegyzik, informatív árfolyama 3.73—3.78. Budapesten változatlanul 2.80—3, Prágában 17.72 $\frac{1}{2}$ —18.02 $\frac{1}{2}$ -re lanyhult a lejbankjegyek árfolyama.

175 lej, a svájci frank 41—42 lej, a francia frank 8.25—8.35 lej, a holland forint 929 lej, az olasz lira 8.60—8.80 lej, a márka 38—40 lej, a pengő 34.50—35 lej, a schilling 33—34 lej, a csekkorona 5.60—5.80 lej, a Napoleon arany 1130—1140 lej, az arany-font 1430—1440 lej.

A bucaresti tőzsde a hét elején élénk, a hét vége felé hullámzó volt. A fixkamato-zású papírok piacán lanyhultak a külföldi valutára szóló papírok, arra a hirre, hogy a kormány konvertálásukat tervezi. A lejre szóló fixkamatozású papírok értékelésében alig volt számottevő változás. A Stabiliza-rea egy ponttal 53-ra, a Desvoltarea egy ponttal 48-ra lanyhult, a többi változatlan, a Renta Impropriétéirei 54, a Renta Im-propriétéirei örök járadék 52, az 1933. évi renta 53.50, az Inzestrarea-kötvény nagy címletei 71.50, a kis címletek 70.50, az adó-bon 33, az 1935. évi 3 százalékos Consolida-rea-kötvény 30.50, a Renta neconvertita 62. A bankrészevények hullámzóak. A Banca Nationala részvény 50 lejjel 4875 lejre lany-hult, a Romaneasca 10 lejjel 465 lejre, a Credit Roman 5 lejjel 345 lejre javult, a Credit Industrial változatlanul 648 lej. A biztosítási papírok üzlettelenné, változatlan árfolyamokkal, a Dacia-Romania 4950 lej, a Generala 1375 lej, az Agricola-Fonciera 255 lej, a Nationala 270 lej. A petróleumrészev-nyek a hét elején szilárdultak, a hét vége felé visszaestek a múlt hét végi árfolyam-nívóra, az Astra Romana 1370 lej, a Stea Romana 650 lej, a Concordia 640 lej, a Cre-

A Banca Nationala a font hivatalos árfo-lyamát 672.75—692.45 lejre, a svájci frank árfolyamát 31.05—31.67 lejre, a francia frank árfolyamát 6.21—6.49 lejre emelte, míg a többi összes árfolyamokat változatl-anul hagyta. A szabadforgalmi devizák közül a márka 34.60—34.70 lejre, a schilling 26.75—26.85 lejre, a pengő 26.30—26.60 lejre lanyhult, a csekkorona változatlanul 5.21—5.25 lej, az olasz lira szabadforgalmi jegy-zését beszüntették, a román-olasz egyez-ménynek megfelelően. A bucaresti magánforgalomban a kínálat dominál, az árfolyamok állandóan lassu le-morzsolódásával. A bucaresti magánfoga-lomban: a font 880—890 lej, a dollár 170—

dit Minier 330 lej, a Redeventa 190 lej. Az ipari részvények szilárdabbak. A Resita 15 lejjel 640 lejre, a Letea 15 lejjel 830 lejre javult, a Mica 125 lejjel 1750 lejre emelke-dett, a Titan-Nadrag-Calan változatlanul 1500 lej, a S. T. B. 35 lejjel 1505 lejre lany-hult.

RÁDIO MŰSOR

Kedd, április 13.

Bucuresti. 6.50: Torna, vidám zene, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Hírek, Motzoi zenekar. 20.20: Sibiceanu zongora-művész játéka. 20.50: Mandolin zenekar Alexandru tenorral. 21.35: A testőrzzenekar szimfonikus hangversenye. 22.45: A zene foly-tatása. 23.15: Lemezek.

Budapest I. 7.45: Torna, lemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Triumph énekegyüttes. 13.45: Hírek. 18.30: Az Opera-ház zenekara. 19.40: Előadás, hanglemezek. 20.40: Felolvasás. 21.20: Hangjáték. 22.10: Hírek. 22.45: Magyar nótaest. 23.40: Olasz nyelvű előadás. 24: Jazz. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.10: Francia nyelvtanítás. 19.40: Hanglemezek. 20.10: Mezőgazdasági felőra. 20.50: Sakkelőadás. 21.20: Szalonzene. Bécs. 15: Lemezek. 16.15: Zenekar. 17: Lemezek. 18.25: Dalest. 18.40: Zongoraverseny. 23.20: Vonósnyegyes. 24.05: Tánclemezek. Varsó. 19.25: Lemezek. 22: Zenekar ének-karral. 23.25: Táncczene.

APRÓ HIRUETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

3 szobából álló üzlethelyiség berendezéssel együtt, textil- vagy rövidárukeraknak na-gyon alkalmas, kiadó. Ugyanott két szobás komfortos modern lakás fürdőszobával kiadó. P. Mihai Viteazul 37. (Rosenzweig-ház.)

Kersek május 1-re főzni tudó bejárónőt, kéttágu családdhoz. Cim a kiadóban.

Kiadó, május 1-re, esetleg azonnalra, üvegfalal kétrészre osztott tágas, nagy helyiség. Irodának, vagy csendes munkát üző műhelynek kiválóan alkalmas. Érdeklődni az Ellenzék könyvosztályában, Cluj, Piata Unirii.

Női és férfi fehérneművárrást, teljes kelet-gyál készítését a legszebb kivitelben olcsón vállalom. Berkovitsné, Str. Leg. Ardeleana 5.

Finzler ruhafestő és tisztító. Telefon 505. Str. T. Vladimirescu 11. sz. Elsőrendű munka! Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Mezővárosban 30 éve fennálló üzlet szé-leskörű angro és detail vevőkörrel, töke-hiány miatt, átadó. Ajánlatokat „Atadó” jel-igére a kiadóba.

Párizsi kiállításra utazók! Transzilvániai ortodox konyha Párizsban! Vendéglőm szil-gorodan rituális, áram szolidak, az ételek a legízletesebbek és diétikusak. A kiállítás körzetében. Hartmann Simon, Párizs, IV. 10. Rue Ferdinand Duval.

Üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni a kiadó-hivatalban.

Gyári ingatlan, szép világos, tágas nagy-méretű munkatermekkel bérbeadó. Tran-szilvánia butorgyár, Dragos Voda 34.

Tüchtiger שׂוֹרֵי אֶרֶץ sucht Stelle eventuell Sames וְיִמְטִיין Abtretung fergütige. „Sak-ter” Támaseu. Jud. Bihor.

Fehérneművárrást, javítást házaknál is vállalom. Str. Baron L. Pop 25.

Négy gimnáziumot végzett, román, magyar és német nyelvből perfect fiatal lány üzlet-ben elarusítóni vagy pénztárnokni állást keres. Cim a kiadóban.

Kiskereskedők és kisparosok kötelező könyvvezetését, vagy irányítását méltányos pauszálárbán vállalja könyvszakértő. Cim: „Carmen Sylva”, Regina Maria 12.

Fürdőkádat kazánal használható állapot-ban levő kersek. Cim a kiadóban.

Titule a l... NIZZA, beszédet mo... felfogás Gen... keakarátára... tolasa, haner... a nemzetek... het) határait

Eckha... párt... job...

BUDAP... beszédet mo... jobboldali ro... alkalmazzon... sai ellen. Ec...

Hitler... lasis

Féktelen...

Menachem... ezelőtt a sp... hispano-maró... érdekes cikke... legi helyzetér... — Két évve... amikor Cord... ségeken vette... polgárság na... azt a tendenc... felé érvényesi... latban ki gon... nyol-Marokkó... zék a helyzet... rövid idő mul... terhes vihara... jogokat és év... az antiszemita... ja elárasztani

— Hosszu... nagyobb béke... itt a zsidók... ha valaki me... kozzanak Ere... denki szivese... zsidó népiség... ebben a zsidó... lomi élet és a... Az ifjuság n... végezte és ezé... lemű és csak... zett a népi u... közügyekre t... kereskedelem... dök kezén vo... manyok bels... miát biztosít... igazságszolgá... gok akkor is... lek között ne...

— Az uto... ifjusági szer... szervezeti mu... jelentős volt... lembe szerve... Két évvel azé... akciós áraml... dést megakad... — A nyugt... német keresk... el Spanyol-M... den fontosab... szoritották a... zsidó-ellenes... benszülöttek... ölgöztak, ho... örülés veszé... Bojtkottot sze...

Titulescu Nizzában előadást tartott a határok spiritualizálásáról

NIZZA, április 12. (Rador.) Titulescu tegnap egy kongresszuson elnökölt és beszédet mondott. Hangzottatta a volt külügyminiszter, hogy az új népszövetségi felfogás Genfét hatékony valósággá változtatja és szükség van az összes népek békekarátára. Titulescu fejtegette régi felfogását is, mely szerint nem a határok eltolása, hanem az általuk teremtett akadályok spiritualizálása fogja magával hozni a nemzetek boldogságát. Amennyivel biztosabb lesz egy nép abban, hogy megőrizheti határait, annnyival inkább lesz hajlandó megkönnyíteni a gazdasági forgalmat.

Eckhardt Pápán bejelentette, hogy pártja kiméretlen harcot indít a jobboldali szélsőségesek ellen

BUDAPEST, április 12. (Rador.) Eckhardt Tibor, a kisgazdapárt elnöke Pápán beszédet mondott, amelyben azt hangzottatta, hogy pártja kiméretlen harcot indít a jobboldali radikális mozgalom ellen. Egyidejűleg Eckhardt felszólította a kormányt alkalmazzon szigorú rendszabályokat a jobboldal mindinkább fokozódó megmozdulásai ellen. Eckhardt a titkos és általános választójog bevezetését is követelte.

Hitlerista propagandisták a spanyol fasisztákkal együtt nyomorgatják a marokkói zsidókat

Féktelen antiszemita izgatás előzte meg Marokkóban az ellenforradalom kitörését

Menachem Bendaham egyetemi tanár, aki azelőtt a spanyol-marokkói Ceutában a hispano-marokkói tanintézet tanára volt, érdekes cikket írt a marokkói zsidók jelenlegi helyzetéről.

— Két évvel ezelőtt — írja a tanár — amikor Cordovában a Maimonides-ünnepségeken vettem részt, láttam a spanyol polgárság nagy lelkesedését és éreztem, azt a tendenciát, amit a kormány a zsidók felé érvényesíteni akar. Az akkori hangulatban ki gondolhatott volna rá, hogy Spanyolországban ilyen gyorsan megváltozhat a helyzet. Gondolhattam-e arra, hogy rövid idő múltán az antiszemitaizmussal szembe fordított harca fogja letiporni a szabadságjogokat és évszázados nyugalom után újra az antiszemitaizmussal kénköves levegője fogja elárasztani ezt az országot.

Az arab agitátorok és német kereskedelmi ügynökök között nyugodtan folytak a tárgyalások a zsidók elleni hadjárat megszerzésére. A madridi kormányt annyira lefoglalták az izgalmas spanyolországi belügyek, hogy nem tulajdonított nagyobb jelentőséget a marokkói eseményeknek.

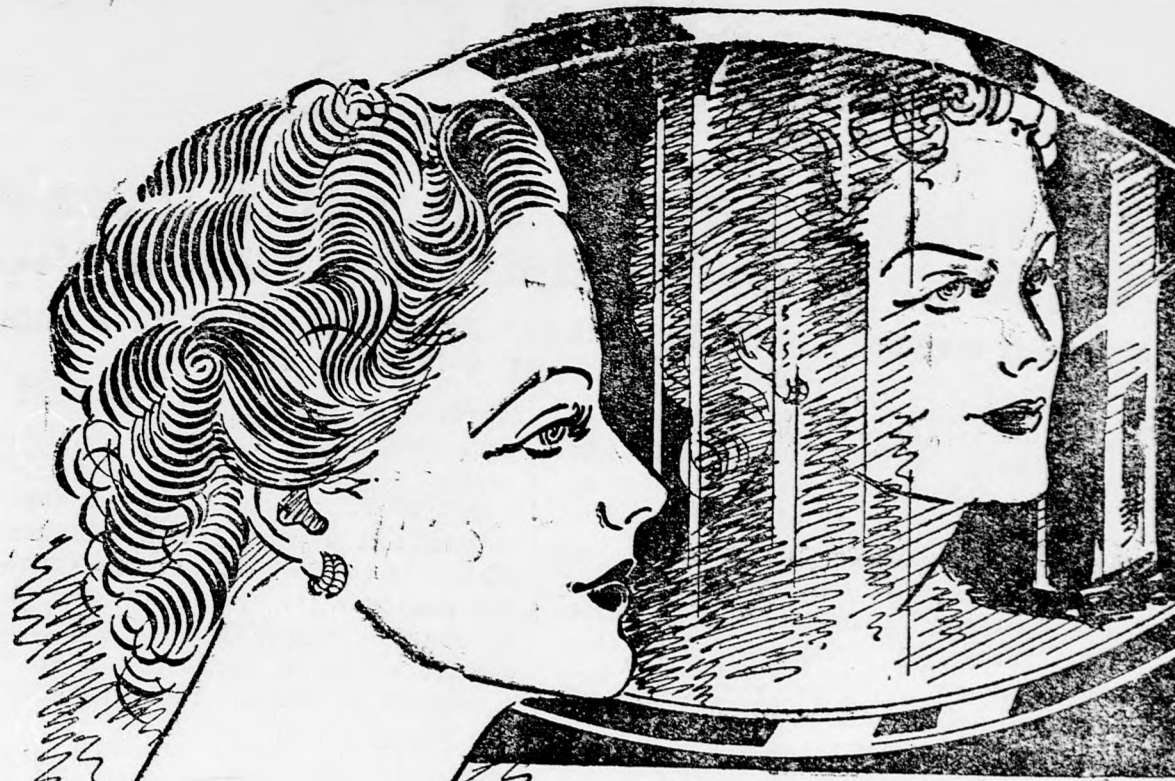
Gyilkosságok sorozata

— Pedig az anyaországból kiszorított spanyol reakció ugyszólván ellepte Marokkót. A zsidóság vezetői nem egyszer figyelmeztették a madridi kormányt a veszedelemre. A kormány azonban azt hitte, hogy a mozgalom csak átmeneti jellegű és nem tartotta szükségesnek az óvintézkedéseket. A zsidó közösség azonban jóelőre tudta már a veszélyt. Sajnos, sokat nem tehetett ellene. Hitlerista megbízottak listákon körözték a felzárkózott lakosság körében a vezető zsidó férfiak neveinek listáját. Amikor a fasiszta felkelés kitört, Francoék első dolga volt, hogy ezeket a zsidókat felbevéssék. Velük együtt ugyanerre a sorsra jutottak azok a zsidók is, akik a köztársasági szervezeteknek voltak tagjai. Az ortodox zsidó rétegeket nagy általánosságban megkímélte az ellenforradalom, de csak életüket hagyta meg, mert rendkívül súlyos sarcokat vetettek ki rájuk. Az emberrablások napirenden voltak. Ime egy példa:

— Egyik ismerősöm, Mózes Benhamu bankár, aki soha politikával nem foglalkozott, januárban idegen látogatókat kapott, akik felszólították, hogy jöjjön velük a fasiszták házába. Amikor kijelentette, hogy nem politizál, a legények autóbá ültették és elvitték. A család csak néhány nap múlva tudta meg, hogy Benhamut meggyilkolták. Amikor a hozzátartozók a holttest kiszolgáltatását kérték, Franco emberei kijelentették, hogy a kérést igazságszolgálatnak találják, de a holttestet csak akkor adják ki, ha 35 ezer pezétát fizetnek érte.

— Spanyol-Marokkót ellepték a kalandorok, a különböző országok zsoldosai, a hamburgi és brémai hitlerista kereskedők. Francoék védelme alatt német mérnökök erődjöket és repülőtereket építettek, főleg Francia-Marokkó és Algír határán. Így készítik elő Marokkóban Hitlerék a legközelebbi európai konfliktust. Közben pedig folyik a fékevesztett zsidó-ellenes izgatás a kulturálatlan és befolyásolható tömegek között.

— A boldogság iskolája. Irta: Arányi Mária. (Asszonyok tanácsadója a rádióban.) Előbölcsesség, szerelem, örök ifjúság titka stb. 106 lej Lepageán Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen ingyen újdonságjegyzéket.

Anő örök problémája:

A CHAT NOIR KÖLNIVIZ

csakis légmentesen elzárt üvegcében valódi. Épen ezért, hölgyeim, kérjenek a drogistától csakis valódi Chat Noirt, lezárt és lepecsételt üvegcében.

Laudby

...hogy fettszen, hódítson, hogy csorbítatlanul megtartsa annak a bámulatát és vonzalmát, aki drága szívének. Az intelligens nő számára a probléma sokkal könnyebb, majdnem mindig sikerül is neki, mert meg tudja szeretetni magát. Felülmúlhatatlan szakértelemmel tudja maga körül a nőiesség meleg légkörét, lenyűgöző, személyi varázsával ragyogó szellemességével mindig megújuló légkörét fenntartani — és e tulajdonságokat kihangsúlyozza egy kölniviz illata, amelyről joggal mondják, hogy csodatevő: a híres Chat Noir kölniviz. Édes és légies, a Chat Noir kölniviz különösen az érzékeny nőknek tetszik és általában minden nőnek, aki meg tudja változtatni a szepet és jót.

Chat Noir

Minden eddiginél nagyobb és különb lesz az idei Budapesti Nemzetközi Vásár

Bucuresti tudósítónk jelenti: A budapesti Városligetben épül már a nemzetközi vásár. Lázás ütemben, mert — bár csak április 30-án kezdődik — annyi házat, pavillont, csarnokot kell az idén felépíteni, mint még eddig sohasem. És minden egyes épület is jóval nagyobb lesz, mint az előző években, mert jóval több a kiállítási anyag is. Kis-, nagy-, népi és háziipar a létért való gigászi harcában már mind ott tart, hogy szédületes csúcsteljesítmények káprázatos produktumait tudja ország-világ szemé elé állítani.

a maguk különlegességeiket teregezzék ki a nézősereg ámuló szeméi elé.

A kiállításra való utazást szerfelett megkönnyíti az a körülmény, hogy a CFR a visszautazásra 50 százalékos, a MÁV pedig úgy az oda-, mint a visszautazásra is 50—50 százalékos utazási kedvezményt ad a látogatóknak. Az utazási és egyéb kedvezmények igénybevételéhez szükséges vásárigazolványok az Európa utazási iroda és a Wagons-Lits-Co-ok iroda összes fiókjainál személyenként 120 lejért máris beszerezhetők.

Elbűvölően tökéletesek ezek a gyártmányok s hogy a kiválóságukat megillető csodakeretben kerülhessenek kiállításra, azon a tervező és építőművészek serege dolgozik, összefogva a díszítő és világítási technika legkiválóbb szakértőivel. A vas-és gépipar újdonságai új világhírnevet fognak szerezni, a textilipar káprázatos kreációi soha nem látott nagyszabású divatruvilkön csodálhatók meg, az élelmiszeripar új gyártmányokkal, új izekkel és persze olcsó kóstolókkal is ámulatba fog ejteni mindenkit, az építőipar új anyagokkal és híres árutözsdejével vonzza majd a szakembereket.

— Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegek szívesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Az orvosok ajánlják.

Itt oktatják majd ki először a nagyközönséget a legmodernebb légvédelemre, itt kerülnek a közönség szemé elé az új találmányok, lesz nagyarányú repülőgép-kiállítás és még 50—60 csoportban sorakozik majd fel ipar, tudomány és művészet minden szegzációja. Itt lesz a külföld is: Olaszország, Svájc, Ausztria — és az idén először — még távol kincses India is, hogy

— Erélyes harcot indít az angol kormány az indiai határszéli törzsek ellen. Londonból jelentik: A Morning Post közlése szerint az angol kormány elhatározta, hogy Ipi fakir és az őt támogató határszéli törzsek ellen a legkiméretlenebb harcot indítja meg. A fakir, ki a hírek szerint a waziristáni Arsakot vidékén tartózkodik, a Tori Khel Wazir törzs vendége, miért is az angolok most mindent elkövetnek, hogy a törzset Anglia ellenségének kiszolgáltatására rábíráják. A Waziristan elleni hadműveletekre különben Sir Robert Cassels tábornok 7000 katonát, két tankezredet, 40 hadirepülőgépet, számos hegyi és mezei úteget mozgósított és küldött a határra.

190 lej. Az... Resita 15... 830 lejre... emelke... változatlanul... lejre lány...

zene, orvosi... 13: Hírek, zongora... zenekar... zene foly...

ezek, étrend... 05: Triumph... Az Opera... hanglemezek... 22:10: Olasz... 23:40: Olasz... Hírek... nyelvoktatás... gazdasági... Szalonzene... 17: Le... zongoraverseny... lemezek... zenekar ének...

BEK

ej, vastagabb... 20 lej... kedvezmény... Jeligés... portobélyeg

berendezéssel... rakatnak... két szobás... bóbával kiadó... (ig-ház.)

idő bejárónót... oban.

azonnalra... as, nagy he... munkát üző... Erdeklődni... Cluj, Piata

teljes kelen... teiben olcsón... Ardeleana 5.

Telefon 506... sörrendű mun... gálás!

ló üzlet szé... körrel, töke... „Atadó” jel...

Franszilvániai... ndéglőm szl... az ételek... A kiállítás... Párizs, IV.

ni a kiadó...

tágas nagy... eadó. Tran... da 34.

elle eventuell... itige. „Sak...

házaknál is

mán, magyar... al lány üzlet... oknői állást

sok kötelező... t méltányos... kértő. Cim: 12.

iható állapot... ban.

ICIG STRUL, A KATONASZÖKEVÉNY

Ira: LIVIU REBREANU

(3)

Elérkezett a völgye. Az ellenséges oldal meredek volt, mint egy szakadék és oly közel, hogy falként zárta el a szemhatárt. A fák, öreg fenyveserdő nyulványával egyesültek itt, a vastag ágakon dermedten aludt a hó.

Megérkeztek a berekhez. A káplár megállt egy nagyon vastag fenyő törzse mellett, melynek kérge megrepedezett és gyanútával volt bemázolva. A hókéreg fölött tuskó emelkedett ki a földből, kampósan, akár egy lóca. Ghioagá letisztította magáról a havat a puskával és lassan és fáradtan leült. Icig kérdően merevedett meg előtte, vidám bizalommal szemében, nehéz légzéssel. Aztán, hogy Ghioagá megmakacsolta magát a hallgatásban, mosolyogva kérdezte:

— Megérkezünk, káplár ur?

A káplár azonban nem válaszolt. A fák törzsei között az ellenséges állás felé nézett, mintha szemével mérné le a távolságot...

Egy idő után Icig még mindig mosolyogva ismét megszólalt:

— Ugy látszik, hogy éppen a mi századunk előtt vagyunk?

A káplár most gyorsan feléje fordította szemét és mondotta:

— Jól hiszed... Nézz oda... És kezével lustán a messziségbe mutatott. Icig nem látott semmit. A nyugodt és tiszta dombhatár akár egy iv papiros terült el, de beolvadt az alkonyat ködébe. Ott maradt elvesztett, végyakozó pillantással és arra gondolt, hogy jó volna, ha visszamenet nem kerülne többé, hanem egyenesen átvágnának a mezőn, hogy hamarabb juszanak el a századhoz...

A hallgatás ismét közéjük szállt, mint egy élő kerítés.

Azután kisvártatva a káplár lágy hangon mondotta:

— No, te Icig testvér, idáig elhoztalak én... Innen mehetsz magad is tovább...

A katona felriadt, mintha tüvel szurta volna meg. Ránézett a káplárra zavartan és csak néhány másodperc múlva dadogta:

— De hát hová menjek én, Ioan?

— Oda tul...

A káplár fejével az ellenséges vonalra mutatott és azután megpihentette rajta meleg tekintetét, amely felbátorította Iciget, hogy megkérdezze ismét még bizonytalanabban:

— Tulajdonképpen miért menjek én oda, Ioan?

Ghioagát azonban ez a kérdés felbőszítette, mintha felkavart volna lelkében egy alig elpihent nyugtalanságot. Tekintete elhidegült és hangja fenyegetővé vált:

— Mit jártadod hiába a szádát? Örülj és indulj neki, mert különben...

Icig öntudatlanul megkapaszkodott utolsó szavába, mint egy mentőkötélbe és elkinzotta ismételte:

— Mert különben...

És oly különösen ejtette ki a szót, hogy a káplár azonnal ellágyult anélkül, hogy szót vetett volna, miért és védően hebegte:

— Mert különben...

Icig Strul most tisztán érezte, hogy a borzadás kitört odvából és előlött lelkének összes zugain, mint egy méreg, amelyre nincs orvosság. Tudta, hogy néhány másodperc alatt le fogja teríteni és mágis megkísérelte, hátha sikerül ismét kitolnia...

Megtámasztotta fegyverét a fa törzséhez, leült a káplár mellé, megragadta jobbát mindkét kezével és szája gyorsan peregni kezdett, mintha attól félne, nehogy elszalassza az alkalmat és mondjon meg mindent, mielőtt még késő volna.

— Ne hagyjon el, káplár ur!... Hogyan menjek én odaát, Ionicá? Nem tudok, Ionicá! Nem sajnálom engemet? Vagy legalább a feleségemet és szegény gyermekeimet! Ott megölnek az ellenségek, Ionicá. Meggyilkolnak... Meggyilkolnak!

— Nem ölnek meg, efelől nyugodt lehetsz, — morogta Ghioagá elfordítva fe-

jét, hogy ne lássa a szemeket, amelyekben a rémület tükröződött örülten — hát hiszen azért hoztalak idáig a közelbe... Nem látod? Emeld fel a kezeidet és menj fel lassan a dombhatón. Senkisé fog bántani, ha nem rossz szándékkal megy...

A katona felugrott, mintha kigyócsipés érte volna. Váratlan düh lángolt pillantásaiban, mintha csak most értette volna meg a káplár gondolatát.

— Hátha így van, jó, hogy tudom, mert én még holtan se mozdulok el innen! Hadd csak, mert megértettem én a kísértést, mert nem vagyok buta... Azt akarod, hogy katonaszökevény legyek, mi? Csodálkozom, hogy nem szégyelled magad, Ionicá! Még ha nem ismernék egymást hazuról...

Rosszul áll neked, Ionicá, isten bizony! Tulajdonképpen mit vétettem én neked, hogy abban jársz, hogy belőlem szökevényt csinálj? Nem sajnálnád, hogy a családom az uccára kerüljön s én se térhesek haza soha többé?... Nahát tudd meg, én nem akarok katonaszökevény lenni! Nem akarok és nem akarok.

A káplár nyugodtan hallgatta, majd ugyancsak szeliden és csöndesen mondotta neki:

— Lehet, hogy te nem akarsz, de amitől félsz, attól nem szabadulsz!

— Hazudsz, — kiáltotta Icig, akit felingerelt a káplár lágy hangja.

— Hiába nem akarod, mert csak katonaszökevény vagy — mondotta ismét Ghioagá.

— Miért, hogy legyek, ha nem akarok lenni? Nem teljesítem én a kötelességemet? Nem harcolok én, mint akár melyik?

— Így van, te Icig, de én nem segíthetek rajtad. Hidd meg nekem, testvér! Parancs! Parancs a főhadnagy urtól... Tudj meg, hogy te már nem is vagy a századunkban. Még reggel elment a raport: Icig Strul katonaszökevény...

Icig reményvesztetten emelte fel fejét. A kérdés, hogy miért marcangolta agyát, mert nem talált semmilyen kielégítő választ. Számot vetett azzal, hogy el van veszte s ennek tudása zavarta gondolatait. Lázadozó, vagy legalább is védekező szavakat keresett eszében és nem talált, csak egy esetlen, buta hebegést:

— Nem akarok... Nem akarok...

— De akarni fogsz hé, Icig testvér, — mondotta neki a káplár csaknem sugva. Kell, hogy akarjál, mert másképp nem lehet... Gonolkoztam és kinlódtam eleget egész uton mostanáig és látod, hogy nem megy másképpen...

— Mit vétettem én, Ionicá? — sikerült Icignek ismét, de most már megtörtében nyöszörögni.

— Hát én azt tudhatom?... Nem én vagyok a hibás, Icig, tudod te jól... Nekem a főhadnagy ur megparancsolta, hogy...

Ghioagá elharapta a szót, megjéjvedve a katona szeméitől, amelyek megnőttek, mintha ki akartak volna ugrani fejéből.

— Hogy öljel meg? — makacszkodott Icig.

— Hogy öljelek meg — mondotta fojtottan a káplár. És hogy ássalak el, hogy nyomod se maradjon... Most már láthatod jól Icig, jól láthatod, hogy nem térhetsz vissza többé... Jaj a mi lelkünknek!...

Hosszu hallgatás következett. Icig dermedten nézte a káplár ajkát, amelyről leolvasta itéletét, Ghioagá pedig kinyújtott nyakkal ült, szemét rászegyezve, mintha csak választ várt volna, amely megkönnyítse szívét... A hideg felengedett. Az égből lusta ringatozással könnyű hópihéék, mint holmi papirszeletek hullottak alá...

Azután egyszerre csak ropogás reszketette meg a csöndet, nyomában éles sivitás következett. A zaj mintha az egész mindenséget felébresztette volna álmából. Éles szél indult el azonnal, megforgatva a levegőben a hópihéket és megrázva a fenyő ágait, amely alatt odacövekölődött katona. Egy hatalmas ág, amely nehézszerűként nyujtozott el fölöttük, kissé

meghajolt anélkül, hogy a ráfagyott hó megmozdult volna...

Ghioagá nehézkesen megmozdult, vállára dobta fegyverét és suttozva mondta:

— En most már megyek. Azt hiszem, odaát észrevettek bennünket és most utánunk lőnek... Isten veled, Icig!

Megfogta izzadt kezét és könnyedén megszorította.

Icig Strul felrezzent, mintha csunya álomból ébredne és a káplár kezébe kapaszkodott, morogva:

— Nem akarok... Nem akarok...

Hangja oly nagy fájdalomban fűdött, hogy Ghioagá, hogy eltitkolja szánakozását, hirtelen ráförmedt:

— Ne keseríts el, ember, mert aztán még rosszabb lesz!... Én megtanítalak, hogy szabadulhatsz és te itt tartasz, hogy itt érszen az éjszaka... Vigyázz magadra!

Kiragadta kezét s néhány lépésre eltávolozott.

— Ne adja isten, hogy visszatérj hozzánk, Icig, mert még engem is bajba viszel, te pedig csak nem szabadulsz meg... Jó éjszakát!

Egyedül indult vissza az uton, amelyen együtt jöttek, fejét a földre szegezve. Szíve nehéz volt, mint az ólom. Többször keresztet vetett, úgy érezte, hogy lelke kissé megkönnyebült. Mélyet sóhajta mondotta magában:

— Köszönöm, uram, hogy jó utra vezetél és megőriztél a büntől... Egész életemen át nyomta volna lelkiismeretemet. Szegény Icig!...

Visszanézett anélkül, hogy lépteit meglassította volna. Icig egyazon helyen állott mozdulatlanul, egyik keze kinyújtva, mint egy néma hívás.

A káplár egyre kisebb lett, míg elnyelte a sötét, amely szemmel láthatólag vastagodott...

Icig megrázkódott és az ellenséges domb hát felé fordult. Egy lépést tett és megborzadva állt meg, mormolva:

— Nem akarok...

Fejében szörnyű zűrzavar volt. Már nem is merészkedett kiválasztani egy gondolatot a sok ezer forgásból, amelyek szinte-

lenül kavargtak agyában. Lelke azonban tele volt ádáz makacssággal, amelyből szüntelenül áradt a mormogás: „Nem akarok...“ Az égre emelte szemét, mintha ottan várná a megváltást. Feje fölött mozdulatlanul feketedett a hatalmasság, készen arra, hogy bármely terhet elviseljen. És egyszerre csak minden gondolata a csábitó ág köré kapaszkodott.

A sötét egyre nőtt és az egész földet gyászruhába öltöztette. A koromsötétben Icig sokáig elhelyezte a hurkot hosszú, vérszobó, szepőkkel teleszórt nyakán. Az ág megnyisszant kissé vonaglásaira, az egyre dühösebben fújó szél pedig jobbra balra forgatta egész éjjel...

A reggel későn érkezett, egyre sűrűbb puska lövések kíséretében. A havazás megszünt. Megjelent a nap, egy felhőtörés mögül és szivárványok ezreit gyújtotta ki a behavazott réteken.

Icig mozdulatlanul függött az ág alatt, mint egy vitéz, szabályos vigyáz állásban. Csak éppen, hogy sapka helyett friss hóréteget viselt kusza haja fölött és bakancsai vagy két tenyéryire elváltak a földtől. Megdagadt, kiugró szemei most is rémülten néztek a messziségbe, a század lövészárkai felé. A fehér fény azonban megcsókolta elkékült arcát, letörölte a fájdalom nyomait és elsimította a szemrehányás, a vádaskodás ráncait.

A légből, Icig feje fölött, a háború még dühösebben és mohóbban sivitott, mint egy hatalmas ragadozó madár...

(Vége)

Einstein 72 új találmánya

Páris, április 12. A Paris Soir newyorki tudósítója érdekes cikkben számol be arról, hogy Albert Einstein a világhírű tudós hogyan él Amerikában. A relativitási elmélet kidolgozója az Egyesült Államokban elméleti tudósokból gyakorlati feltaláló lett, aki máris egész sor találmányt szabadalmaztatott.

Mint ismeretes, a nagy tudósunk Amerikában a Princetoni egyetemen katedrát és remekül felszerelt laboratóriumot bocsátottak rendelkezésére.

Einstein azóta a Princetoni egyetem egyik legnagyobb vonzereje. Igaz ugyan, hogy nem érkeznek százazrek a kedvéért az egyetemi városba, mint ahogy a híres futball- és baseballmeccsre, azonban az amerikai szellemi élet elítje sorra elzarándokol Einsteinhez.

Amióta Amerikába érkezett a professor, 72 találmányt szabadalmaztatott. Egyik ezek közül megváltoztathatja a fényképezési tech-

nikát, sőt a filmet is. A tanársegéd elmondta, hogy Einstein üveglencsék helyett olyan fotografáló lencsét szerkesztett, amely belül ki van vájva és az üveg helyét különleges folyadék foglalja el. Ez a folyadék elsötétedik, ha erős a napfény és kitisztul, ha sötét lesz. Az új lencse feleslegessé teszi a diafragmát, vagyis a „blendét“, amellyel pedig mindig automatikusan tökéletes megvilágítást tesz lehetővé. Az újfajta lencsével felszerelt filmfelvételgépek megoldják a színesfilm problémáját is.

Einstein találmányai között vannak olyan kényes találmányok, amelyek titkát nem is lehet nyilvánosságra hozni, mert csak az állam kezében vannak azok biztonságban.

A világhírű tudós, a relativitási elmélet zseniális kidolgozója minden problémát megoldott, amit maga elé tűzött, csak éppen angol nem tudott megtanulni 4 év alatt sem.

SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R.T. · BUCUREȘTI · TG. MUREȘ
TERVEZÉSÉBEN
KIVÁ NATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI!

KEDD, 1937. ÁPRILIS 13.

Mihai Val...
Bucurestiből...
— Háromszáz...
ban munkások...
száz benszülő...
akik egy épít...
négy sebesültje

Megindul...
jegijárat. Bucur...
meg a Bucures...
A forgalmat...
társaság bonyo...
resen minden k...
ton reggel 6 ó...
Egy ut 6200 le...

Tizenhá...
leségét egy fa...
tik: Tegnap B...
lenséggel gyil...
fakereskedő...
A fakereskedő...
gével egy koc...
leitta magát.

Dugulás...
löntéle gyomor...
duzzadás, a h...
rekeszizom g...
derékfájás el...
„Ferenc Józse...
ba elosztva, na...
tós segítségét

Különös...
Bécsből jelent...
tott meg Ostr...
réz nevű hely...
schild család...
sebbet, mint...
kot és egyössz...
csehkorona fo...
setben az assz...
ben, 16 éves

Tizenkét...
Basarabian...
pitala rámuta...
hőng a kiütés...
halálos eset fo...
megyei Brest...
tént. Szigoru...
állapítást ny...
bacillusokat a...
gyermekek ter

szöve...
Silber...
Str...

Transzilv...
tözködés. Buc...
ügyminiszter e...
érdekképvisel...
azt a kérését...
tekintettel az...
Szent György...
május 7-ére h...
pontjának me...
hetetlen lesz...
kötelező mun...
pedig a román...
szintén munk...
szintű, hogy...
helyett máju...
napnak.

HIREK

Mihai Vaida a faültetési ünnepeken. Bucurestiből jelentik: Az OETR fiatalosága tegnap a strajerekkel karöltve faültetési ünnepeket rendezett a Pustnicel-erdőben. Az ünnepeken megjelent Mihály nagyvajda is osztálytársaival.

Háromszáz benschülött támadása Oranban munkások ellen. Oranból jelentik: Háromszáz benschülött megtámadott több munkást, akik egy építőműhelyben dolgoztak. Tizenhárom sebesültje van a támadásnak.

Megindul a Bucuresti-Prága-Brüsszel légijárat. Bucurestiből jelentik: Holnap nyílik meg a Bucuresti-Prága-Brüsszel légijárat. A forgalmat egy csehszlovák légiforgalmi társaság bonyolítja le. Bucurestiből rendszeresen minden kedden, csütörtökön és szombaton reggel 6 órakor fognak indulni a gépek. Egy ut 6200 lejbe kerül.

Tizenhárom késszurással megölte feleségét egy fakereskedő. Brasovból jelentik: Tegnap Brasovban borzalmas kegyetlenséggel gyilkosságot követett el Lucaci fakereskedő, volt rendőrségi alkalmazott. A fakereskedő, miután összeveszett feleségével egy kocsmába ment, ahol alaposan leütötte magát. Részegen ment haza és mikor felesége szemrehányásokat tett neki előkapta zsebkését és tizenhárom szurással az asszonyt leterítette. Az asszony borzalmas segítségkiáltásaira berohantak a szomszédok, akik megfékeztek a tomboló részeg embert és értesítették a rendőrséget, mely a feleséggyilkost őrizetbe vette. A kihallgatások folynak.

Dugulás és aranyeres bántalmak, különféle gyomor- és bélzavarok, máj- és lépzsugadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derékfájás ellen a régebbi természetes „Ferenc József” keserűviz, kisebb adagokban elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Az orvosok ajánlják.

Különös per a Rotschildok ellen. Bécsből jelentik: Felütnést keltő pert indított meg Ostrava Moravában egy Gold Teréz nevű hetvenéves asszony, a bécsi Rotschild család ellen. Az asszony nem kevesebbet, mint havi 8000 silling életjáradékot és egyösszegben 4 millió nyolcszáz ezer csehkorona folyósítását követeli. A keresetben az asszony azt adja elő, hogy 1881-ben, 16 éves korában ismerkedett meg Rotschild Náthán báróval, aki Bécsbe hozta őt és itt egymásután két gyerekkel ajándékozta meg a bárót. Ezután Kairóba költöztek, ahol a báró állítólag elvette az asszonyt feleségül, miután előzetesen átért a zsidó vallásra. A család állandó unozására aztán néhány évvel később beleegyezett a válásba. Gold Teréz állítása szerint a báró végrendeletében bőségesen gondoskodott róla és habár a végrendelet elűnt, neki két hiteles másolata van a bíróságban. A különös kereset kimenetele elé élénk érdeklődéssel tekintenek.

Tizenkét halálosvégű kiütéses tifuszeset Basarabiában. Bucurestiből jelentik: A Cipitala rámutat arra, hogy Basarabiában általában a kiütéses tifuszjárvány. Most újabb 12 halálos eset fordult elő Botosániban és a dolj-megyeyi Brestan is négy megbetegedés történt. Szigorú intézkedések történtek. Megállapítást nyert, hogy a betegséget terjesztő bacillusokat a Basarabiából jött csavargógyermek terjesztik.

Tavaszi és nyári szövetkülönlegességeim megérkeztek.

Silberger I. uriszabóság
Str. Memorandului 10.

Transzilvániában május 4-én lesz a költözködés. Bucurestiből jelentik: A igazságügyminiszter elutasította a fővárosi gazdasági érdekképviseletek és a lakók szövetségének azt a kérését, hogy a husvétii ünnepekre való tekintettel az okiráltságban április 23-án, Szent György napjára eső költözködési napot május 7-ére helyezze át. A költözködés időpontjának megváltoztatása azonban elkerülhetetlen lesz Transzilvániában. Május elsején kötelező munkaszüneti nap van, 2. és 3-án pedig a román husvétii ünnepek napja, amikor szintén munkaszünet tartandó és így valószínű, hogy Transzilvániában május elseje helyett május 4-ét jelölik ki költözködési napnak.

FÉRJE MAJDNEM MINDEN ESTE EGYEDÜL MEGY EL HAZULRÓL....

HOGY SZEREZHET ÉS HOGY GONDOZHAT RAGYOGÓ ARCBORTI

Minden nő még bájosabb, még elragadóbb lehet, ha egyszerűen a Palmolive szépitőkurát használja. Reggel és este masszírozza arcát, nyakát, vállait a Palmolive szappan bőséges habjával. Öblítse le azután előbb meleg, azután hideg vízzel. Ennyi az egész.

Ez a csodás hab mélyen behatol a pórusokba és alaposan megtisztítja azokat. Az olajbogyó olaja révén, amelyet a Palmolive szappan készítéséhez használnak, megpuhítja az epidermiszt és fiatalos hámvaságot kölcsönöz annak. Arcbőre szépségtől ragyogó lesz!

Palmolive olyan olcsó, hogy a nők milliói használják fürdőszappanként is és boldogok, hogy testüket is oly ideálisan ápolhatják, mint arcukat.

Vizsgálati fogságba helyezték Rudas Zoltánt. Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt önként jelentkezett a budapesti rendőrségen Rudas Zoltán dr., a magyar tanácskörtársaság kormányának külügyi titkára. Rudas ma került a vizsgálóbíró elé, aki elkészítette ellene a vádiratot. A vádirat szerint Rudas a kommunizmus alatt, mint a szekszárdi forradalmi törvényszék elnöke egy embert halálra ítélt. Kihallgatása után Rudas Zoltánt a markóúcai fogházba kísérték.

Időprognózis. Csökkenő légnyomás, borús idő, enyhe keleti szél, változatlan hőmérséklet, gyenge csapadék különösen délen. Ma délben a fővárosban 14 fokot mértek.

Eljegyzés. Frenkel Olga (Baba) és Szamet Jenő Satumare jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Április 25-én kerül Stelcescu 10 gyilkosa a hadbíróóság elé. Bucurestiből jelentik: Április 25-én kezd meg a hadbíróóság Stelcescu 10 gyilkosának perének tárgyalását. A vádat Al. Georgescu őrnagy királyi hadbíróügyész képviseli.

Halálozás. E hó 9-én Baiamaren meghalt 72 éves korában Izsák Ferenc gazdálkodó, akinek temetése vasárnap délelőtt ment végbe óriási részvét mellett. A közismert és tekintélyes férfiuban Izsák Elemer (Targumures) édesapját gyászolja.

Mint 13 éves tanuló, borzasztó sokat szenvedtem fejmeghülésben. Meglepő gyorsan segített a Togat. Sikeresen gyógyította édesatyám rheumatikus fájdalmait is. A Togat-tabletta nálunk nélkülözhetelenné vált.

Hegedükészítő mester a nyomdában. Ebbe a szerkesztőségi taposómalomba sokféle csodabogár vetődik be. Naponta átlag egy fitalaló és egy irómániákus. Kevés közülük az olyan, aki valóban fitalaló volt és még kevesebb az irómániákusok között, aki irni tud. Most azonban olyan esztünk van, ami nyilvánosságra kerül. Nem betévedt fitalalóról van szó, hanem nyomdánk legújabb segédmunkásáról. Kényszerűségből lett segédmunkás, mert azelőtt géplakatos volt és gyárban dolgozott. Szócs Józsefnek hívják. Szócs József munkanélküliségének hosszu hónapjai alatt hegedűt faragott. Juharfaból, fenyőfából faragta meg a hegedűt, egyetlen vésővel. Egy darab az egész karosú remekmű, szép, barnára fényezett és könnyed. Csak a hátlap van ráragasztva az egész konstrukcióra, máskülönbön egy darabból van kifaragva az egész. Szócs József maga is muzsikál, persze csak hallásból, népdalokat, viszont egy fivére Amerikában hegedűművész. Egy hegedűt már eladott, 4000 lejt kapott érte, most pedig el szeretné adni a másikat is, mert sehogysem tudja eljuttatni fivéréhez. Érdekes újítások vannak a hangszeren. Nem hagyja gömöltyüen a vállonálakat, hanem négyzetletűen faragja és ilyen a hátlap is. Nyolcszögletű hegedű: merész újítás. Szócs József hegedűjének mégis meleg, mély színe van, kifejezően érzi timbreje. Szerinte nemcsak a szögletek miatt, de elsősorban, mert a hegedű egy darabból van faragva. Arra kért, írjuk meg: hátha akad vevő az újfajta hegedűre. Ime, tessék. Hegedűkészítő mesterünk megtalálható a nyomdában, vagy lakásán, Grigorescu uca 54. szám.

Letartóztattak egy pornográf író. Bucurestiből jelentik: H. Bonciu író most délelőtt Bucurestiben Stanescu vizsgálóbíró utasítására letartóztatták. Ismeretes, hogy néhány nappal ezelőtt letartóztatási végzést adtak ki erkölcsstelen írásai miatt, de az író Baliciban tartózkodott és csak most tért vissza a fővárosba.

Figyelem! Ma, kedden utoljára csak DELUTAN 3 és 5 órakor:

Shirley Temple — A kis hercegnő

ESTE 7 és 9 órakor: **AHOGY TETSZIK...**
ELISABETH BERGNER világsikere. Shakespeare műve után.

A ROYAL slágermozgóban holnap, szerdán premier! Anya és leánya harca egy férfiert!

JENNY

Mélyen emberi, megrázó, izgalommal és feszültséggel telített cselekmény! Főszerepekben: FRANCOISE ROSAY, CHARLES VANEL.
Erősen erotikus tartalma miatt CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK!

Külön bizottságot nevezett ki a japán kormány a repülés ellenőrzésére. Londonból jelentik: A japán kormány a repülés ellenőrzésére külön légügyi bizottságot nevezett ki, mely kizárólag vezérkari tisztből alakult. A bizottság engedélye nélkül repülőjáratokat létesíteni, légügyi kereskedelmi és forgalmi szerződéseket és megállapodásokat kötni tilos. Ellenőrzés alá kerülnek az összes pilóta vizsgát tett egyének is, akiket a jövőben hivatalosan nyilvántartanak.

Eljegyzés. Nasch Magdát Mediásról eljegyezte Herskovits Andor Medias. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Kiöntéssel fenyeget a Duna. Bucurestiből jelentik: Clobia, Petrosani, Tacau, Brandoiu és Marasu között a Duna kiöntéssel fenyeget. Számos utazáskülönítmény éjjelnappal munkában van, hogy az áradást megakadályozza. Intézkedések történtek arra nézve is, hogy egyes helységeket kiürítsenek.

Cuza ünnepeltetése. Bucurestiből jelentik: Az Ateneul Românban vasárnap ünnepelték A. C. Cuzát. Az ünnepeken Miron pátriárka elnökölt, aki az ünnepeltet a román nacionalizmus pátriárkájának nevezte. Utána Lupas, dr. Ilie Radulescu, Balan metropolita, Stelian Popescu, Istrate Micescu, Vartolomeu püspök, Gh. Negura lelkész és Marin Stefanescu beszéltek méltatva Cuza érdemeit. Ezután felolvasták Iorga levelét, majd Bratescu-Voinesti, Anastasiu tábornok, dr. Jianu, Dragu tábornok, Ion Petrovici professor és Goga beszéltek. Végül az ünnepelt meghatótt, szavakban mondott köszönetet.

Lerescuék jiddis operett-társulata Clujon. A Lerescu jiddis operett-társulat átutazóban e hó 18-án, vasárnap este 9 órai kezdettel a katolikus gimnázium dísztermében tartja utolsó előadását. Ez alkalommal színre kerül a „Mutterliebe” (Anyai szeretet) című énekes 3 felvonásos színmű. Kiegészítéskül előadják még a „Die Wette” című egyfelvonásos zenés bohózatot is. Az előadásban Adella Lehrer játsza a címszerepet, amely a legszebb slágereket tartalmazza. Közreműködik Elsa Teszler, a kitűnő diva és Teszler Ervin, az ismert és közkedvelt gyermekszínész.

Eljegyzés. Zoller Iduskát Rodna-Vecheről eljegyezte Deitel Andor Brasov.

Színészvizsga. Vasárnap délelőtt 11 órakor vizsgáltak a Davila Színházban Hetényi Elemér színművész, a Studio tanárának növendékei a „Tatárjárás” című operettben. A főbb női szerepeket Temesvári Gitta, Becze Marika és Szász Éva játszották. A férfiak közül Lörenthey főhadnagyot Homm Pál játszotta fejelemeztetten és sok rátermettséggel. Szép színpadi jelenség, izléses játék és kellemes ének jellemzik ezt a fiatal művészt, aki kétségtelenül egyik legizmosabb igérete a jövő művészgenerációnak. Bánhegyesi Sándor jó humorával és szinte kifogástalan játéktudásával tünt fel. Az öreg bérest Papp Lajos játszotta sok jellemző erővel. A Studio-nak e jeles növendéke, mint énekes színész pompásan megállja a helyét. Lohonyai altábornagy szerepét Hetényi Elemér játszotta nagy sikerrel. A színház közönsége sokat tapsolt a fiatal szereplőknek, akiknek játékán meglátszott az izlésnek és fejelemnek az a mértéke, amit a Studio művész nevelése nyújt.

Lei 6000-nél többet adott a rádiójáért! 600 lejnél többbe kerül egy rádiólapta.

Ezért óvja **RÁDIÓJÁT** a **WEROX** áramszűrővel.

Lei 240.— Minden rádiószaküzletben.

a segéd elmondta, nyert olyan fotó, amely belül ki különleges folya- elsötétedik, ha a sötét lesz. Az a diafragmát, pedig mindig vizsgálást tesz felszerelt film- mesfilm problé- vannak olyan titkát nem is csak az ál- ontségban. ritási elmélet problémát meg- csak éppen an- év alatt sem.

szí- res

TI RES BEN RESI

UJ KELET Legújabb hírek

Taxa p...
No. 22471
plátte in...
10. Telefon...
Havonta 1...
évre 600...
földre: Ha...
félre: 12...
defések di...
KELET...
zsidóság eg...
ja. Cikkeit...
forrás meg...

Holmi z...

Nem mind...
események...
a tájékoztat...
kabi sporteg...
és komoly s...
amely gyakr...
juthat a ne...
Természetes...
részt, mert...
kérdése.
Miután ped...
mellett az a...
nevezhető...
hogy zsidó...
kell csodálko...
ball-tizeneg...
második ligáj...
Ebben a lig...
ienfele, a Sp...
cime is muta...
gatók sporteg...
A mult v...
együtt. N...
Nem tudjuk...
Makkabi sul...
dentescs-től.
Aunyi kéts...
nye 6:1 (4:0)
Megtörtént...
munkra nem...
Nem így...
Buna Vestire...
vat élen jó...
tudására a...
Ebben a cik...
mondatot:
„A Sportul...
mitrescu (2),
pesen léte...
érte el.”
Igy egyszer...
Hadd derülj...
a diáksapatna...
tudtak rugni...
Mert mit is...
Hogy igen...
egy ilyen fölé...
Vajjon meg...
a játéktudás...
egyéb okok...
a holmi zsidók...
tul Studentescu

A Völkisch...
és a kisebb...
Az ember nem...
dig felháborod...
amit a Völkisch...
melyes leizsur...
mában a külfö...
Ez a finom...
számában, nem...
vezető helyen...
lengyel kormá...
szilviai elnyom...
csalásban halad...
csökkentésem...
ciót.

Természetes...
népek között...
is hívei vagy...
szavalkócs alk...
németekről van...
nyada egy Szil...
egyértékt Hitler...
mindaddig, míg...
kisebbségekkel...
dentitt ólénk...
gandának.

Nem kétséges...
nul jár el a sz...
szemben, amik...
nevek német has...
ban kizárólag a...
szoritja őket.
Am e szerződés...
ellen éppen a né...
Völkischer Beob...
eti fel szavát, k...
etkőzik, a Népsz...
lital garantált...
al.

Némotoros...
s ezzel a sz...
ogy nem akar...

Liberális győzelem a sibiui és sighisoarai megyei tanácsválasztáson

Cluj, április 12. Két transzilvániai megyében tartották meg tegnap nagy érdeklődés közepett a megyei választásokat. Bizonyára nem véletlen, hogy két száz lakosságú megyében rendelt el a kormány választást, ahol a liberálisok helyi szervezetei igen erősek. Sibiu-megyében különösen nagy érdeklődéssel tekintettek a választások kimenetelére. Ez a megye ugyanis dr. Viorel Tilea hazája és a választás a nemzeti parasztpárt és a pártból kiszakadt vaidisták választási erejének első komoly erőpróbája volt. A Lupta szerint a Frontul Romanesc összevonta legjobb választási korteseit a transzilvániai megyékből és nagy pénzügyi lehetőségek felhasználásával igyekezett a maga számára a sikert biztosítani.

Összesen öt lista vett részt a választási harcban. A liberálisok listavezetője Eugen Pizo szenátor, a nemzeti parasztpárti dr. Ieronim Stoicita, a cuzistáké Ilie Floasiu, a vaidistáké V. V. Tilea és a hitlerista szászoké dr. Weiskrischer Richard volt. A szavazatok a következőképpen oszlottak meg: liberálisok 8316, szászok 6262, nemzeti parasztpárt 5361, vaidisták 4931, cuzisták 2793. Az eredmény alapján megüresedett 12 mandátum közül 8-at a liberálisok, 4-et a szászok kaptak. A nemzeti parasztpárt 300 szavazattal, a hitleristák 200, a vaidisták 150, míg a cuzisták Goga szülőhazájában az utolsó helyre kerültek.

Ugyancsak tegnap tartották a megyei tanácsválasztást Tarnava Mare megyében, a következő eredménnyel: liberálisok 2357 szavazat, szászok 1088 szavazat, nemzeti parasztpárt 209 és cuzisták 333 szavazat. Az üresedésben lévő 14 mandátumot a liberálisok kapták.

Az új magyar belügyminiszter a közrend biztosítását igéri sajtónyilatkozatában

Budapest, április 12. (Rador). Széll, az új belügyminiszter nyilatkozott a sajtónak politikájáról. Leszögezte, hogy kötelességének tartja a csendet és az állam rendjét fenntartani minden esetleges veszély ellenében. Kijelentette, hogy nem fog eltérni egyetlen olyan mozgalmat sem, ami a közrendet, az alkotmányt és az ország gazdasági életét fenyegetné. Nem fogja megvárni, hogy bizonyos szervezetek tagjai egyenruhát viseljenek és a kommunizmust különös szigorral fogja kezelni, mert olyan mozgalomnak tekinti, amely fel akarja fordítani az állami és társadalmi rendet.

Marószódát ivott egy 16 éves kislány

Oradea, április 12. (Az Uj Kelet tud.) A rendőrséghez ma az a jelentés érkezett, hogy Erdey Demeter 16 hónapos kislány marószódát ivott. A furcsa esetet a rendőrség közelebről kivizsgálta és megállapította, hogy Erdey Demeter az Arisztotelesz ucca egyik házában otthon maradt egyedül, míg szülei nem tartózkodtak a lakásban. A kislány a földön játszadozott s közben marószódával telt kis üveg került a kezébe, amit felhajtott. Súlyos belső sérülésekkel a kórházba szállították, de a gyomormosás sem segített. A fiatal szervezet nem bírta el a mérgezést és a 16 hónapos Erdey Demeter kiszenvedett.

Uj Uj

Közgazdasági LEXIKON

Írta: Dr. Heller Farkas egyetemi tanár. 498 lap, füzve 248 lej, nyersvásznonkötésben 290 lej

Lepagénál Cluj

Postán utánvétellel.

Három emelet magasságból, ablakmosás közben lezuhant egy oradeai cseléd lány

Borzalmas tragédia egy oradeai bérpalotában

Oradea, április 12. (Az Uj Kelet tud.) Megrendítő szerencsétlenség történt hét-főn délelőtt az egyik oradeai bérpalotában. Az Avram Iancu ucca 22. számú háromemeletes épülete egyik harmadik emeleti lakásában Luca Maria 22 éves cseléd lányt ablakot tisztított. A cseléd lány egy létrán állva végezte munkáját. Az udvaron tartózkodó házbelleknek megdöbbenésére azonban a létra egyszerűen megbillent és a cseléd lány hatalmas ivben az udvarra esett.

Luca Mária még eszméleténél volt, amikor a kórházba vitték, de segíteni nem lehetett rajta, mert a borzalmas zuhanás egész szervezetét összeroncította. A leány anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, kiszenvedett. A rendőrség kihallgatta Grosz Ilona tanárnőt, a cseléd lány gazdasszonyát és a házban is néhány kihallgatást eszközölt. Az egyik cseléd lány azt vallotta, hogy délelőtt beszélt Luca Máriaival, aki azt mondta, hogy most látja utoljára. Ebből a rendőrség valószínűnek látja, hogy Luca Mária öngyilkosságot követett el.

Négytagú család borzalmas öngyilkossága

BERLIN, április 12. Egy bajorországi faluban Kindermann parasztot feleségével és egy hat, valamint 13 éves gyermekével holtan találták. Mindnégyüknek a nyakát borotvával metszették át. A hatóságok megtalálták a földműves levelét amelyben azt írja, hogy gyermekeivel játszott és megsebezte a szemét. A városban egy orvos kijelentette, hogy a gyermek valk marad. A kislány tragédiája annyira megdöbbentette a családot, hogy közös elhatározással öngyilkosságra szánták magukat.

SZIGETI

Április 17-iki

hangversenyének műsora:

Haendel: D-dúr Sonata.	Veracini: Largo.
Bach: Preludium, Fuga.	Brahms: D-moll Sonata.
Beethoven: Románc.	Paganini: Caprice.
Ravel: Habanera.	Lie-Szigeti: A hó.
Mozart—Kreislér: Rondo.	R. Korsakov: A dongó.

Hubay: Csárdajelenet.

MINDENKI VALTSA KI JEGYET! Jegyek: Főtéri kioszk és a pénztára.

Davila Színház

Véglegesen feltartóztatták a felkelők offenzíváját a baszk fronton

A Reuter megerősíti a kormány csapatok nagyjelentőségű sikereit. Visszakötözik a kormány Madridba?

A baszk kormány bilbaói jelentése szerint a felkelők offenzíváját a baszk arcvonalon véglegesen feltartóztatták. Tegnap viszonylagos csend volt az összes körzetekben. A hadműveletek kezdeményezései mindentűn a kormány kezében volt. A kormány katonái kitűnő hangulatban vannak.

Madridi védelmi tanácsának jelentése szerint a Casa del Campónál folyik a harc. A felkelők legjobb erőiket használták fel és több ellentámadást vittek, de erőfelezéseik hiábavalóknak bizonyultak a köztársasági csapatok hősi ellenállásával szemben, amelyek megtartották az összes újonnan hódított hadállásokat. Meghíusultak az Eborial körzetben is hasonló céllal indított ellenséges ellentámadások. A guadalajarai arcvonalon felderítő utra indult kormány csapatok nagymennyiségű hadianyagra tettek szert. Tizenkét teherautó is kezükbe került. Igen sok felkelő pártol át a kormány csapatokhoz.

A Reuter jelentése szerint Cabarelo csapatai Guadalajaránál elért hadi sikerek hatása alatt, a bilbaói szakasz kivételével, mindenütt erőteljes offenzívába kezdtek, melyek a mindenhonnan megerősített híradások szerint a legtöbb helyen nagyobb jelentőségű sikert eredményeztek. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy a főváros környékén megindított felmentő hadjárat megszakadott Madridot a felkelők nyomása alól és nem

valószínűtlen, hogy a valenciai kormány rövidesen visszahelyezi oda székhelyét.

Saint Jean de Luzból jelentik, hogy a Hood angol páncélos hajó a baszk partok elé érkezett. Az angol hajók közlekedésének biztosítása végett küldték ide. A Saint Jean de Luznál horgonyzó három angol torpedóromboló parancsnokait a Hood fedélzetére rendelték.

Olaszország hajlandó tárgyalni az önkéntesek visszahívásáról?

Az Excelsior londoni diplomáciai körökből kapott értesülése szerint Olaszország elhatározta, hogy hajlandó tárgyalni a Spanyolországban harcoló idegen önkéntesek visszahívásáról. Anglia Franciaország és a Szovjetunió által támogatva biztosítékot kapott arra nézve, hogy Olaszország a közeljövőben hajlandó lesz tárgyalni az önkéntesek visszahívásáról.

De Llano csófolatai

Burgosi felkelőjelentés szerint De Llano tábornok tegnap rádióbeszédben ismertette a helyzetet. Cáfolta, hogy a köztársaságiak bárhol is döntő jellegű sikereket értek volna el. Kijelentette, hogy a legközelebbi időn belül elfoglalják Bilbaót és az egész biscayai öböl környékét, hogy annál erőteljesebben folytathassák a tisztogatás munkáját a még meg nem szállott központi területeken.

Ugyancsak felkelőjelentés szerint tegnap újabb négy teherszállító gőz haladt át a Dardanellákon Barcelona rendeltetéssel. A hajókon nagymennyiségű élelmiszer és hadianyag volt felrakva a spanyol baloldali kormány részére. Két orosz tepper többek között egy 4000 tonnás dokkot is vitt magával, melyet minden valószínűség szerint a barcelonai kikötő számára rendeltek meg.

A spanyolországi angol nagykövetségi attasé Burgosba utazott

London, április 12. (Rador). A spanyolországi angol nagykövetség kereskedelmi attaséja Burgosba utazott, hogy tárgyalásokat kezdjen a felkelő-kormányval azon angol hajók ügyében, amelyek élelmiszert szállítanak Bilbao kikötőjének.

A francia pénzügyminiszter nyilatkozata a frank devalorizálásáról

London, április 12. A Financial News munkatársa kérdést intézett Vincent Auriol francia pénzügyminiszterhez, hogy vajjon a francia kormány valóban a frank devalorizálását kívánja-e elérni. A pénzügyminiszter a következőket mondotta: „A francia pénzügyi törvény két határt állapított meg, amelyek között a frank ingadozhatik. A kormány megvárja, míg a frank elhelyezkedik természetes módon a két határ között.”

Megérkezett Belgrádba a török miniszterelnök és külügyminiszter

Belgrád, április 12. (Rador). Iszmet Inonutörök miniszterelnök és Rüzsdí Arras török külügyminiszter tegnap este a jugoszláv fővárosba érkeztek. Az állomáson a kormány összes tagjai, a román, csehszlovák, görög és bolgár követek, számos előkelőség és nagy tömeg fogadta őket. A vonat a török nemzeti himnusz hangjai mellett gördült a peron elé. A két vendég, miután ellépett a kivezényelt diszszálad előtt, autóba ült és a tömegóriási ünneplése közepette a városba hajtott.

Iszmet Inonu és Rüzsdí Arras ma délelőtt udvariassági látogatásokat tettek. Miután 10 órákor beirták nevüket a királyi palota könyvébe, tizenegy órákor tanácskozára ültek össze Sztójadinovics miniszterelnökkel, majd egy órákor ebédre voltak hivatalosak Pál kormányzó-herceghez.

Párizs, április 12. A „Depeche de Toulouse” című francia radikális lap Darányi Kálmán magyar miniszterelnök optimista hangú nyilatkozatát közli. Eszerint Magyarország, ha mint egyenrangú fél ülhetne le a tárgyaló asztalhoz, ő a maga részéről bizonyosra reméli, hogy a Dunai-államok gazdaságilag megegyezhetnek egymással és azt is reméli, hogy a viszony később politikai együttműködésé is kímélyülhet.

— Akar jól mulatni?... Akkor okvetlen olvassa el André Maurois remek humoros regényét, „A hallgatag Bramble ezredes”-t. Epoque-kiadás, kapható minden könyvkereskedésben. Ára 63 lej.

— Az amerikai kormány betiltotta az Angliának szóló kőolaj-rendelések leszállítását. Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint az amerikai kormány Anglia óriási arányú kőolaj rendelkezéseinek kivétel-behozását betiltotta, ami Londonban kínos feltűnést keltett. Egy 100 millió barellal vásárlásról van szó, amelyet az Anglo-American Trade Corporation közvetített, az a vállalkozás, mely még a világháború folyamán alakult és az antant-államokat nyersolajjal és élelmiszerral látta el.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baroa L. Pop 28. Telefonszám: 8-61.

ÖNENYER